

RET TEN I ROSKILDE

DOM

afsagt den 24. januar 2019

Rettens nr. 10A-1904/2018

Politiets nr. SØK-76141-00007-16

Anklagemyndigheden mod

T ...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 9. april 2018.

T, ..., Schweiz, er tiltalt for

1.

Bedrageri af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 279, jf. § 286, stk. 2,

ved i perioden fra oktober 2014 til september 2015, for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, som stifter, delindehaver, bestyrelsesmedlem, direktør og daglig leder i X A/S, CVR-nr. ..., at have fremkaldt, bestyret eller udnyttet en vildfarelse hos ansatte i de i litra a-f nedenfor nævnte selskaber (investorer), idet tiltalte med henblik på at formå disse investorer til via køb af erhvervsobligationer at låne kapital til selskabet X A/S foranledigede, at investorerne fik præsenteret en række urigtige oplysninger og fortiede væsentlige oplysninger, der gav et misvisende billede af selskabets hidtidige og fremtidige vækst, ordrebeholdning, risikoafdækning i forhold til udenlandske ordrer og generelle økonomiske situation, herunder:

- Årsrapport for X A/S for regnskabsåret 2013/2014, dateret 5. november 2014, hvori som indgåede ordrer uretmæssigt var indtægtsført ca. 24,5 mio. kr. på baggrund af en hensigtserklæring med det italienske selskab Salmoiraghi & Vigano S.p.A., samt ca. 24,9 mio. kr. på baggrund af en kontrakt med det tyrkiske selskab Mavi Enerji Gaz Ve Elektrik, hvor den reelle kontraktsum ikke var kendt,
- At have undladt at oplyse investorerne om, at A, Mavi Enerji Gaz Ve Elektrik, i flere mails sendt i perioden 29. september 2014 til den 10. februar 2015 havde givet udtryk for, at Mavi Enerji Gaz Ve Elektrik ikke var forpligtet til at opfylde ovennævnte kontrakt med X A/S, hvilket førte til, at kontrakten ikke blev effektueret,
- Årsrapport for X A/S for regnskabsåret andet halvår 2014, dateret den 6. februar 2015, hvori som indgåede ordrer uretmæssigt var indtægtsført 25 mio. euro (ca. 186 mio. kr.) på baggrund af en falsk kontrakt med Starbucks Europe på 49 mio. euro, samt 10,6 mio. euro (ca. 79 mio. kr.) på baggrund af en falsk kontrakt med CPL Concordia på 31,9 mio. euro, ligesom der uretmæssigt under tilgodehavender var

anført den ovenstående hensigtserklæring med det italienske selskab Salmoiraghi & Vigano S.p.A. med et beløb på ca. 22,9 mio. kr.,

- Urigtige mundtlige og skriftlige oplysninger til investorerne om, at Eksportkreditfonden (EKF) løbende og fremadrettet benyttedes af X A/S til en væsentlig risikoafdækning af selskabets udenlandske ordrer, uanset at selskabets risikoafdækning med brug af EKF ophørte efter januar 2015,
- Prospekter og øvrige virksomhedsbeskrivelser, herunder prospekt dateret august 2015, hvori bl.a. ovenstående urigtige oplysninger fra årsrapporter for regnskabsåret 2013/2014 samt for andet halvår 2014, såvel som urigtige oplysninger om selskabets risikoafdækning med brug af EKF, blev gentaget og undladt berigtiget,

alt hvorved tiltalte svigagtigt formåede investorerne til at indbetale de nedenfor i litra a-f anførte beløb, og dermed påførte investorerne et samlet formuetab på 76 mio. euro (svarende til ca. 562 mio. kr.) eller en væsentlig risiko herfor:

a) Pensam

Den 12. december 2014: 15 mio. euro, Den 26. februar
2015: 10 mio. euro,
Den 11. september 2015: 10 mio. euro

b) Captar AG

Den 12. december 2014: 12,5 mio. euro,
Den 26. februar 2015: 12,5 mio. euro.

c) Pension Danmark

Den 20. marts 2015: 4 mio. euro,
Den 11. september 2015: 3 mio. euro.

d) Danske Capital

Den 17. september 2015: 7 mio. euro.

e) H.C. Holding

Den 12. december 2014: 600.000 euro,
Den 11. september 2015: 1 mio. euro.

f) Københavns Andelskasse

Den 12.
december 2014: 400.000 euro.

2.

Dokumentfalsk af særlig grov karakter efter straffelovens § 171, stk. 1, jf. § 172, stk. 2,
ved den 4. februar 2015, for at skuffe i retsforhold, over for revisor trainee B, der var ansat i
revisionsfirmaet, der var revisor for X A/S, at have gjort brug af de i forhold 1 nævnte
falske kontrakter mellem X A/S og Starbucks Europe henholdsvis CPL Concordia, idet

tiltalte, efter anmodning og med henblik på at opnå revisorpåtegning af X A/S' årsregnskab for andet halvår 2014, på e-mail sendte B de falske kontrakter.

3.

Mandatsvig af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 280, nr. 1, jf. § 286, stk. 2, ved i perioden fra den 7. januar 2014 til den 13. oktober 2016, som stifter, delindehaver, bestyrelsesmedlem, direktør og daglig leder i X A/S, CVR-nr. ..., at have misbrugt sin adgang til at handle med retsvirkning for selskabet, idet tiltalte, udover at have modtaget gage og forskellige frie ydelser såsom fri bil, foranledigede, at selskabet betalte de i bilag A punkt 1-3 anførte udgifter for tiltalte, i alt 58.050.652,41 kr., samt at der blev overført de i bilag A punkt 4 anførte beløb, i alt 3.425.394,38 kr., fra selskabet til tiltaltes og hans hustrus fælles konto, alt hvorved tiltalte påførte X A/S, der blev erklæret konkurs den 18. november 2016, eller selskabets kreditorer et samlet tab på 61.476.046,79 kr. eller en væsentlig risiko herfor.

4.

Skyldnersvig af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 283, stk. 1, nr. 3, jf. § 286, stk. 2, jf. til dels § 21,

ved den 26. oktober 2016, i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse med salgsagent i X A/S, C, hvis sag behandles særskilt, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved falske foregivender, forstikkelse, uforholdsmæssigt forbrug eller på anden lignende måde at have unddraget henholdsvis forsøgt unddraget selskabets ejendele eller fordringer fra at tjene dets fordringshavere eller nogen enkelt af disse til fyldestgørelse, idet tiltalte, på et tidspunkt hvor det stod tiltalte klart, at X A/S ville blive taget under konkurs- eller rekonstruktionsbehandling, instruerede A i at udfærdige og sende skrivelser til kommunerne Orio og Serino i Italien med instruks om, at kommende betalinger til X A/S på henholdsvis 248.427,36 euro (ca. 1,8 mio. kr.) og 202.948,97 euro (ca. 1,5 mio. kr.) skulle ske til kontonummer ..., der tilhørte X Holding ApS, hvorefter Orio kommune ved to betalinger den 10. november 2016 betalte henholdsvis 209.660,58 euro (1.557.547,48 kr.) og 38.758,78 euro (287.935,10 kr.) til kontonummer

5.

Momssvig af særlig grov karakter efter straffelovens § 289, jf. momslovens § 81, stk. 3, jf. stk. 1, nr. 1, ved som stifter, delindehaver, bestyrelsesmedlem, direktør og daglig leder i X A/S, CVR-nr. ..., i perioden fra den 1. januar 2015 til den 30. september 2016, i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse med bogholder i selskabet Y ApS, D, hvis sag behandles særskilt, for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, med forsæt til momsunddragelse at have afgivet urigtige oplysninger til brug for afgiftskontrollen, idet de angav et negativt momstilsvær for selskabet X A/S, der var 17.152.970 kr. for højt, hvorved statskassen blev unddraget et tilsvarende beløb.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf samt en tillægsbøde på 17.150.000 kr. (sagens forhold 5).

Anklagemyndigheden har i medfør af straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, og stk. 4, subsidiært § 76 a, stk. 3, jf. stk. 1, påstået konfiskation af 63.321.529,39 kr., herunder

- 12.370.967,45 kr. hos tiltalte (10.525.484,87 kr. vedrørende forhold 3 – bilag A pkt. 1 og 2 samt 3 (i) – og 1.845.482,58 kr. vedrørende forhold 4),
- 14.323.200 kr. hos Z Investment SL vedrørende forhold 3 - bilag A, pkt. 3 (iii) - herunder konfiskation af:

Ejendom nr. 1:

Ejendom 1, Mallorca, Spanien

Ejendom nr. 2:

Ejendom 2, Mallorca, Spanien

- 36.627.361,92 kr. hos T og H vedrørende forhold 3 – bilag A, pkt. 3 (ii) og 4 – herunder konfiskation af:

Ejendom nr. 3:

Ejendom 3, Mallorca, Spanien

Ejendom nr. 4:

Ejendom 4, Mallorca, Spanien

Endelig har anklagemyndigheden nedlagt påstand om, at tiltalte indtil videre frakendes retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser, jf. straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., jf. § 79, stk. 1, jf. § 78, stk. 2.

Ved tilkendegivelse af 10. december 2018 har anklagemyndigheden yderligere nedlagt påstand om, at straffelovens § 88, stk. 1, 2. pkt., anvendes ved straffens fastsættelse.

Anklageskriftets bilag A (ekstrakt 1, side 7) indeholder en oversigt over de udgifter og beløb, der indgår i forhold 3. Bilagets pkt. 1 vedrører ”Diverse udgifter af privat karakter” for i alt 537.492,13 kr. Pkt. 2 vedrører ”Udgifter vedr. Frederiksborgvej” for i alt 9.362.553,87 kr. Pkt. 3 vedrører ”Udgifter til ejendomme på Mallorca” for i alt 48.150.606,40 kr. Heraf udgør udgifter markeret med ”i” i alt 625.438,87 kr., udgifter markeret med ”ii” i alt 33.201.967,54 kr. og udgifter markeret med ”iii” i alt 14.323.200 kr. Pkt. 4 vedrører ”Overførsler til egne konti” for i alt 3.425.394,38 kr.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Tiltalte har påstået frifindelse for påstanden om konfiskation.

H har ikke fremført bemærkninger i anledning af konfiskationspåstanden.

Z Investment SL har påstået frifindelse for påstanden om konfiskation.

Tiltalte har påstået frifindelse for påstanden om rettighedsfrakendelse.

Sagens oplysninger

Der er under hovedforhandlingen i sagen afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10, V11, V12, V13, V14, V15, V16, V17, V18, V19, V20, V21, V22 og V23.

Forklaringerne fremgår af retsbogen og gengives i fornødent omfang i dommens præmisser.

Oplysningerne i sagen

Anklagemyndigheden og til dels forsvareren har under hovedforhandlingen i sagen foretaget dokumentation i betydeligt omfang. Herudover er der afspillet lydfiler, der stammer fra politiets telefonaflytninger i sagen. Der er henvist til den foretagne dokumentation i retsbogen, og oplysninger herfra gengives i fornødent omfang i dommens præmisser.

Tiltalte er ikke tidligere straffet.

Tiltalte har ikke ønsket at afgive forklaring om sine personlige forhold, ud over hvad der fremgår af hans forklaring til sagen om hans uddannelsesmæssige og erhvervmæssige forhold og sagens betydning for ham mv.

Retten begrundelse og afgørelse

Skyldsspørgsmålet

Generelt om tiltaltes position og funktion i X A/S mv.

Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at tiltalte har besiddet en særdeles central position i X A/S. Det skyldes blandt andet hans udprægede engagement i virksomheden.

Tiltalte har således forklaret blandt andet, at X A/S var hans "lille barn", som han levede og åndede for, og at han var drivkraften i virksomheden. Og vidnet V12, der var "financial controller" i X A/S, har forklaret, at selskabet var en meget topstyret virksomhed, at tiltalte var inde over og bestemte alt, hvad der havde med salg at gøre, og at alle kontrakter over en vis mindstestørrelse skulle underskrives af tiltalte.

Retten lægger endvidere til grund, at tiltalte har et betydeligt kendskab til økonomiske, regnskabsmæssige og bogholderimæssige forhold. Retten har herved blandt andet lagt vægt på tiltaltes egen forklaring om sin uddannelses- og erhvervmæssige baggrund og hans arbejde med etablering og drift af blandt andet Y ApS. Herudover har retten lagt vægt på indholdet og karakteren af en række af de samtaler med navnlig D, der er afspillet under sagen, og hvori tiltalte demonstrerer en betydelig indsigt i disse forhold. Retten har endvidere

lagt vægt på forklaringen fra vidnet V15, hvorefter tiltalte var med inde over bogføringen og regnskabsaflæggelsen i X A/S og havde gode forudsætninger herfor.

Forhold 1

Generelt om udstedelsen af erhvervsobligationer i X A/S

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at X A/S' forretningsmodel og navnlig finansieringsmodel krævede en høj likviditet. Selskabets produkter blev således oftest solgt til kunder, herunder offentlige institutioner med et begrænset anlægs- og investeringsbudget, som kunne se en fordel i den "pay-as-you-save"-model, som selskabet tilbød. Modellen indebar, at X A/S' LED-produkter kunne finansieres med den el-besparelse, som udskiftningen fra mere energikrævende lyskilder udgjorde. Da X A/S ikke selv var i besiddelse af den likviditet, blev der udstedt vekslere, som X A/S' bankforbindelse opkøbte, således at selskabet fik indtjeningen i kassen med det samme, selv om kunden over en længere periode betalte af på vekslerne. I en periode udstedte Eksportkreditfonden (EKF) garantier for kundernes gæld i henhold til vekslerne, således at den opkøbskurs, som banken kunne tilbyde i forbindelse med opkøb af vekslerne, kunne bedres.

Det lægges endvidere til grund, at X A/S på et tidspunkt havde behov for mere kapital, end det kunne opnå ved den anførte model, og tiltalte og bestyrelsesformand V17 eftersøgte derfor investorer, der ville købe aktier i virksomheden. Via V17s kontakt til rådgivningsvirksomheden Dansk OTC opstod muligheden for, at der som alternativ til opkøb af egenkapital kunne udstedes erhvervsobligationer for op imod 100 mio. euro.

Efter udveksling af præsentationsmateriale og anden skriftlig information og afholdelse af møder mellem obligationskøberne og virksomheden blev der over fem omgange foretaget opkøb af erhvervsobligationer i X A/S for i alt 76 mio. euro. Den første udstedelse (tranche) skete den 12. december 2014 og den sidste den 17. september 2015.

Årsrapporten for 2013/2014 blev afgivet i november 2014 kort tid før den første tranche, og årsrapporten for andet halvår af 2014 – i forbindelse med en omlægning af regnskabsåret til at følge kalenderåret – blev afgivet i februar 2015 forud for den anden tranche den 26. februar 2015.

Der er afgivet en række forklaringer om forløbet i forbindelse med og forudsætningerne for disse opkøb af erhvervsobligationer.

Retten lægger efter en samlet vurdering af bevisførelsen til grund, at det væsentligste grundlag for vurderingen af X A/S og opkøbet af obligationerne var de foreliggende regnskaber, de virksomhedspræsentationer, som blev sendt til obligationskøberne i november 2014 og august 2015, og ledelsen i X A/S', herunder tiltaltes, besvarelse af en række spørgsmål fra investorerne. Herudover havde vilkårene i obligationsaftalen (herunder de såkaldte "covenants") selvsagt betydning.

Retten finder, at der endvidere er grundlag for at lægge til grund, at de foreliggende regnskaber spillede en særlig rolle for obligationskøberne ved deres beslutning om at investere. Retten har herved navnlig lagt vægt på de afgivne forklaringer. V3 fra Dansk OTC har herom forklaret, at den væsentligste oplysning for investorerne sædvanligvis var regnskaberne, og at investorer som regel ville begynde med at kigge i regnskaberne. V7 fra Pensam har forklaret, hvorledes Pensam lagde stor vægt på oplysninger i de modtagne regnskaber om, at X A/S var en virksomhed i positiv udvikling, og at han herved primært så på omsætningen, indtjeningen, egenkapitalen og muligheden for fremtidig vækst. V7 har endvidere forklaret, at Pensam modtog regnskabet (for andet halvår af 2014) i februar 2015, og at de, da det så fint ud, valgte at investere yderligere i X A/S. V8 fra Pension Danmark har forklaret, at man så på regnskaberne, herunder gælden i virksomheden, indtjeningen før skat og egenkapitalen, men at der ved beslutningen om at investere var tale om en samlet vurdering af en række omstændigheder. V9 fra H.C. Holding Investeringsaktieselskab har forklaret, at X A/S' årsrapporter så tilfredsstillende ud, og at det særligt var virksomhedens omsætning, "pipeline", egenkapitalforrentning og resultat, som han tillagde stor betydning. V10 fra Danske Capital har forklaret, at alt det fremsendte materiale blev gennemgået, men at det var en betingelse for at foretage investering i en virksomhed, at der forelå en positiv egenkapital. Egenkapitalens størrelse i forhold til obligationsgælden og en positiv "EBITDA" havde også betydning for lysten til at investere. Endelig har V13 fra Captar AG (IKEA) forklaret, at de modtog X A/S' tidligere resultatopgørelser, balancer og øvrige regnskabsmæssige oplysninger, og at disse tal tillagdes værdi for vurderingen af investeringen, idet det var vigtigt, at virksomheden havde en arbejdskapital af en vis størrelse.

De pågældende vidner har endvidere i det væsentlige samstemmende anført, at hvis de korrigerede regnskabstal, jf. rapport af 26. september 2018 (tillægsekstrakt 5, side 1680), havde foreligget i stedet for de regnskabsoplysninger, som blev distribueret, ville det være ganske usandsynligt, at de havde investeret eller udvidet den allerede foretagne investering.

Retten lægger herefter til grund, at obligationskøberne Pensam, Captar AG, H.C. Holding Investeringsaktieselskab og Københavns Andelskasse ikke havde investeret henholdsvis 15 mio. euro, 12,5 mio. euro, 600.000 euro og 400.000 euro ved den første tranche, hvis de havde kendt til, at værdien af engagementerne med enten Salmoiraghi & Viganò eller med Mavi Enerji Gaz Ve Elektrik ikke kunne indregnes i årsregnskabet for 2013-2014, som det var sket.

For så vidt angår Københavns Andelskasse bemærkes, at den tidligere direktør, vidnet V11, har afgivet en forklaring, der bar præg af manglende erindring om en række elementer vedrørende obligationsopkøbet, herunder om, hvorvidt hun inden købet så regnskaber fra X A/S. Hun har dog forklaret, at bestyrelsesformand V9 anbefalede investeringen. Henset til dennes holdning til de korrigerede regnskabstal, lægger retten til grund, at heller ikke Københavns Andelskasse havde investeret ved første tranche, hvis disse korrigerede regnskabstal havde været kendt forud herfor.

Retten lægger tilsvarende til grund, at obligationskøberne Pensam, Captar, Pension Danmark, Danske Capital og H.C. Holding Investeringsaktieselskab ikke havde investeret henholdsvis i

alt 20 mio. euro, 12,5 mio. euro, 7 mio. euro, 7 mio. euro og 1 mio. euro ved anden til og med femte tranche, hvis de havde kendt til, at værdien af engagementerne med enten Starbucks eller med CPL Concordia ikke kunne indregnes i årsregnskabet for andet halvår af 2014, som det var sket.

Retten lægger endvidere til grund, at obligationskøberne ikke foretog en egen due diligence af X A/S af betydning, men i det væsentlige forlod sig på oplysninger fra Dansk OTC, herunder virksomhedsbeskrivelser og regnskabsoplysninger og virksomhedsledelsens, herunder tiltaltes, besvarelse af spørgsmål på skrift og under præsentationer i virksomheden. Retten finder således, at der ikke efter obligationsejernes forklaringer er grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at X A/S havde forberedt sig på og var klar med blandt andet deres revisor og advokat til at lade obligationskøberne gennemgå alt foreliggende materiale, men at det kun var i meget begrænset omfang, at de gjorde brug heraf.

Retten finder imidlertid, at det ikke i sig selv udelukker strafansvar for tiltalte, at obligationskøberne ikke valgte at benytte sig af muligheden for at gå dybere ned i virksomhedens dokumenter. Retten finder således, at selv om en mere tilbundsående undersøgelse, blandt andet i lyset af senere indtrufne omstændigheder, ville have været hensigtsmæssig og klog, havde obligationskøberne i lyset af de foreliggende positive regnskabstal, der var accepteret af en statsautoriseret revisor, og tilkendegivelser fra selskabets ledelse ikke en væsentlig og aktuel indikation af, at der var anledning til at betvivle rigtigheden af blandt andet værdien af indregnede kontrakter og foretage en nærmere gennemgang af disse. Retten har herved endvidere lagt vægt på, at man ved en grundigere due diligence eksempelvis ikke havde fundet den direktørkontrakt, jf. forhold 3, som tiltalte har påberåbt sig. Det er endelig tillagt betydning, at man skulle have udført ikke ubetydelige undersøgelser, hvis man skulle have afdækket, i hvilket omfang indregnede kontrakter reelt var indgåede og derfor, efter de da anvendte regnskabsprincipper, med rette kunne indregnes.

Om X A/S' årsrapporter og obligationskøbernes kendskab til selskabets regnskabsprincipper

X A/S anvendte indtil foråret 2016 det princip for opgørelsen af omsætning og indtjening mv., at en kontrakt kunne indtægtsføres i regnskabet, når den var indgået. Retten lægger til grund, at dette regnskabsprincip blev anvendt efter anbefaling fra og efter godkendelse af revisor E. Retten har herved lagt vægt på forklaringen herom fra tiltalte, der på dette punkt støttes af vidnet V15, der var finansdirektør i X A/S fra den 1. maj 2016 til den 30. september 2016, og som forinden var ansat som revisor hos E. Herudover har retten lagt vægt på, at revisionen gav årsrapporterne for 2013-2014 og for andet halvår af 2014 en blank påtegning (ekstrakt 1, side 237 og 477).

Regnskabsprincippet blev ændret i 2016 efter Erhvervsstyrelsens kritik af princippet anvendelse.

Retten lægger endvidere til grund, at obligationskøberne var bekendt med det regnskabsprincip, der blev anvendt forud for 2016. Retten har herved lagt vægt på det samlede indtryk af forklaringerne fra obligationskøberne, på forklaringen fra V3 fra Dansk

OTC og på, at præsentationsmateriale, der var udarbejdet for obligationskøberne, indeholdt oplysning om, at omsætning og indtjening blev medtaget i regnskabet, ”når ordre er lukket” (ekstrakt 1, side 349).

Om aftalen med Salmoiraghi & Vigano S.p.A.

Retten finder, at aftalen af 13. juni 2014 med Salmoiraghi & Vigano (ekstrakt 1, side 63) efter sin ordlyd må betegnes som en hensigtserklæring snarere end en retligt bindende kontrakt. Retten har herved navnlig lagt vægt på, at aftalen flere steder er betegnet som en hensigtserklæring, og at der ikke er anført en kontraktsum. Det er endvidere tillagt betydning, at Salmoiraghi & Vigano ved aftalen i første omgang alene forpligtede sig til at aftage produkter til fem prøve-salgssteder. Aftalens angivelse af behovet for underskrifter og påførsel af initialer kan herefter ikke føre til en anden vurdering.

Denne opfattelse understøttes af forklaringen fra vidnet V1, der har forklaret, at han, der var repræsentant for X A/S' agent i Italien, Swissled, havde hørt om en rammeaftale, men kun var bekendt med, at der skete levering ifølge tre mindre ordrer. Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at rammeaftalen er den ”general contract”, som vidnet omtalte i mails af 14. juli 2014 til blandt andre tiltalte og A (ekstrakt 1, side 58 og 67). Vidnet har om dette udtryk forklaret, at han ikke ville benytte det engelske udtryk ”square contract”, når der alene var tale om en ikke-bindende rammeaftale.

Opfattelsen understøttes endvidere af forklaringen fra vidnet V2, der har forklaret, at han ikke mindedes, at der blev indgået en bindende aftale vedrørende det projekt, Salmoiraghi & Vigano havde med at udskifte belysningen i deres butikker, men at man modtog fakturaer fra X A/S, og at det godt kan passe, at Salmoiraghi & Vigano havde et engagement med X A/S (og agenten Swissled) på godt 600.000 euro i perioden 2014-2016.

Tiltalte har forklaret blandt andet, at han troede, at Salmoiraghi & Vigano skulle have skiftet belysningen i samtlige deres butikker, og at ordren blev indregnet i regnskabet med 3,3 mio. euro, fordi de regnede med, at det var en endelig ordre. Selv om tiltalte har medgivet, at der ikke i aftaledokumenterne fremgår en forpligtelse for Salmoiraghi & Vigano til at aftage produkter, mente han, blandt andet efter en drøftelse med revisor E, at aftalen kunne medtages i regnskabet, da X A/S endvidere var begyndt at levere produkter til den italienske virksomhed. Tiltalte har endvidere forklaret, at han vurderede værdien af en ordre for alle butikkerne i Salmoiraghi & Vigano-kæden til 30 mio. euro, men at den som anført alene blev indtægtsført med 3,3 mio. euro, som blev nedskrevet i takt med, at der skete leveringer.

Vidnet V15, som tidligere deltog i revisionen af X A/S, og som senere fungerede som finansdirektør i selskabet, har forklaret blandt andet, at han alene så aftalen på italiensk, som han ikke taler, men at han over for sin chef, E påpegede, at det var et problem, at der ikke var anført et beløb, som kunne kontrolleres. E henviste imidlertid til de internationale regnskabsstandarder, og han var som chefen den, som bestemte.

Retten har ikke haft mulighed for at høre en forklaring fra revisor E, herunder om hvad han over for tiltalte forklarede om baggrunden for, at han sagde god for, at aftalen med

Salmoiraghi & Vigano kunne indtægtsføres med et betydeligt beløb i årsrapporten for 2013/2014. Tiltaltes forklaring om, at E accepterede og deltog i drøftelsen om indtægtsførelsen af aftalen med 3,3 mio. euro støttes af forklaringen fra V15 og af Es blanke revisorpåtegning på årsrapporten. Uanset det anførte om aftalens karakter, tiltaltes gode regnskabsmæssige kundskaber og det forhold, at der ikke efter det oplyste skete specifikke leveringer inden for perioden for årsrapporten for 2013/2014, finder retten herefter, at det er overvejende betænkeligt i en straffesag at lægge til grund, at tiltalte havde forsæt i relation til, at aftalen ikke kunne indregnes, og at indregningen førte til stærkt misvisende regnskabstal.

Om aftalen med Mavi Enerji Gaz Ve Elektrik

Anklagemyndigheden har i første række gjort gældende, at tiltalte har vildledt obligationskøberne, idet aftalen med Mavi Enerji Gaz Ve Elektrik blev indregnet i årsrapporten for 2013/2014, selv om den reelt var en kommissionsaftale, der ikke kunne indregnes.

Aftalen med Mavi blev indgået den 17. december 2013 (ekstrakt 1, side 797-804). Samtidig blev der mellem parterne indgået en såkaldt "Buy-Back Agreement" om X A/S' pligt til under visse betingelser at købe de solgte lysrør tilbage. I denne tilbagekøbsaftale (ekstrakt 1, side 808) hedder det blandt andet:

"In the event that the Seller [X A/S] after the Purchase Date sells Goods identical to the Goods sold to the Buyer [Mavi], to a third party, and under all circumstances assuming that the Buyer has actively done his best selling the Goods, the Seller is obliged to offer to the Buyer by e-mail to buy-back Goods from the Buyer at the same price as the Goods were sold from Seller to Buyer and in the amount corresponding to the amount of items sold to the third party. It is further assumed that until delivery [...], the Goods shall be stored by the Seller, but at the risk of the Buyer."

Tiltalte har forklaret blandt andet, at kontraktsummen var anført under igangværende arbejder, og at aftalen indgik i årsrapporten. Det, mente han, blandt andet efter afstemning med selskabets revisor, var korrekt. Tilbagekøbsaftalen blev lavet for det tilfælde, at Mavi skulle "brænde inde med" nogle af rørene, men X A/S var ikke forpligtet til at købe rørene tilbage. En del af de solgte lysrør ville Mavi ikke have leveret med det samme. De lå derfor på X A/S' lager i Roskilde og blev pakket og leveret, efterhånden som Mavi skulle bruge dem til videresalg inden for deres organisation, men videresalget skete ikke som forudsat. Da X A/S selv kunne bruge lysrørene til salg til kunder på andre markeder, og da X A/S ønskede at undgå besvær for EKF i forbindelse med aktivering af de garantier, der var ydet i forbindelse med aftalen, valgte de at købe rørene tilbage. Det skete til en billigere pris, end X A/S havde solgt dem for. Selv om X A/S ikke var forpligtet til at købe lysrørene tilbage, var hensynet endvidere at hjælpe Mavi og dermed sikre det fremtidige samarbejde, der kunne forventes at blive lukrativt.

V17, der var bestyrelsesformand i X A/S, har forklaret blandt andet, at aftalen med Mavi, som den blev forelagt ham, var en endelig forpligtende aftale, men at X A/S, der gerne ville

hjælpe Mavi, som havde problemer med at videresælge lysrørene, tilbød at købe en større mængde af dem tilbage. Forudsætningen herfor var, at X A/S havde andre kunder, der kunne aftage lysrørene. Han var klar over, at en del af produkterne, som Mavi aftog, skulle indgå i Mavi's egen organisation, mens den anden del skulle videresælges. De drøftede derfor i X A/S, om Mavi skulle anses som en agent eller en distributør.

Efter rettens opfattelse taler en række omstændigheder for, at det samlede aftalegrundlag med Mavi må anses som en kommissionsaftale, mens andre omstændigheder taler imod.

Forud for indgåelsen af aftalen henviste tiltalte i mail af 12. december 2013 (ekstrakt 1, side 769) til, at baggrunden for aftalen blandt andet skulle være af hensyn til senere at kunne få EKF-garantier i et videre omfang end, hvis aftalen ikke ville blive indgået. Det taler for, at der er tale om en kommissionsaftale, at argumentationen for behovet for aftalen ikke i første række er kundens konkrete behov, men sikring af muligheden for hensigtsmæssig fremtidig finansiering i samarbejdsforholdet. På den anden side kan sikring af muligheden for hensigtsmæssige samarbejdsforhold indgå som et incitament til at indgå en forpligtende aftale.

Retten lægger efter bevisførelsen, herunder forklaringen fra vidnet V5, til grund, at en stor del af de oprindeligt solgte lysrør forblev på X A/S' lager i Roskilde, selv om Mavi ved udstedelse af veksler havde betalt for rørene.

Den omstændighed taler for, at der var tale om en kommissionsaftale, idet en kunde, der køber en vare og betaler for den, sædvanligvis gør dette, fordi kunden har behov for varen og derfor ser en fordel i at levere modydelsen. Det forhold, at X A/S senere overtog Mavi's betalingsforpligtelser i henhold til vekslerne, taler yderligere for, at den foreliggende aftale var en aftale om, at Mavi havde X A/S' produkter i kommission.

Det gør endvidere den omstændighed, at C fra Mavi i den foreliggende mailkorrespondance, herunder e-mails af 28. oktober 2014, 12. november 2014, 19. december 2014 og 9. februar 2015 (ekstrakt 1, side 817, 821, 831 og 845), gav udtryk for synspunkter, der indikerede, at Mavi ikke følte sig forpligtet i henhold til aftalen eller til at betale af på de udstedte veksler, uden at tiltalte eller andre fra X A/S imødegik dem. Tværtimod betalte X A/S af på vekslerne.

Tiltalte har forklaret, at C og F, der også var samarbejdspartner for X A/S på det tyrkiske marked, skulle dele en provision på 15 pct. af de engagementer, der blev indgået med afsæt i kontakten til Mavi. En sådan provision fremgår endvidere af den foreliggende dokumentation, herunder faktura af 23. december 2013 fra Fs selskab og e-mail af 15. december 2013 fra F til C med kopi til tiltalte (ekstrakt 1, side 812 og 771). Eksistensen af en sådan provisionsaftale taler imod, at der var tale om et almindeligt og endeligt salg til Mavi, og for, at der snarere forelå en kommissionsaftale.

Der er i den foreliggende korrespondance endelig tegn på, at tiltalte har haft den opfattelse, at X A/S' tilbagekøb af lysrør alene skulle ske, hvis der var andre kunder til produkterne, og at der således var tale om et endeligt salg, selv om man efterfølgende valgte at overtage Mavi's

forpligtelser ifølge de udstedte veksler. Det gælder blandt andet tiltaltes e-mail af 30. september 2014 og 24. oktober 2014 til C (ekstrakt 1, side 813 og 817).

Tiltalte har herudover til støtte for, at der var tale om en juridisk forpligtende aftale for Mavi, henvist til, at han er bekendt med, at C over for EKF stod som kautionist, og at en advokat for EKF har rettet henvendelse til A.

Selv om størstedelen af lysrørene, der var tiltænkt Mavi, ifølge V5s forklaring aldrig forlod X A/S' lager, og selv om der ikke foreligger oplysninger, der endeligt godtgør, at produkterne blev solgt til andre kunder, finder retten efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at tiltalte indså, at der forelå en aftale, der efter sin karakter ikke retmæssigt kunne indregnes i årsrapporten. Retten har herved navnlig lagt vægt på, at tiltaltes forklaring om rækkevidden af X A/S' pligt til at købe lysrør tilbage til en vis grad støttes af forklaringen fra V17, af ordlyden af tilbagekøbsaftalen og af tiltaltes egne tilkendegivelser over for A. Det bemærkes endvidere, at retten ikke har haft mulighed for at høre den nærmere baggrund for As ganske klare opfattelse af, at Mavi ikke var endeligt forpligtet af aftalen med X A/S. I fraværet af en forklaring fra revisor E og i lyset af dennes blanke revisionspåtegning på årsrapporten for 2013/2014 finder retten endvidere, at der uanset tiltaltes uddannelsesmæssige og erhvervsmæssige forudsætninger og uanset kontraktens væsentlige indflydelse på årsrapporten, jf. tillægsekstrakt 5, side 1681, ikke er grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at indregningen af kontrakten i årsrapporten var afstemt med revisoren, som han lænede sig op ad.

Retten finder herefter, at der ikke er grundlag for at gøre tiltalte strafferetligt ansvarlig for indregningen af kontrakten med Mavi i årsrapporten for 2013/ 2014.

Anklagemyndigheden har i anden række gjort gældende, at tiltalte har vildledt obligationskøberne, idet han undlod at give dem den oplysning, at den indregnede kontrakt ikke blev effektueret.

Tiltalte har forklaret blandt andet, at obligationskøberne ikke blev orienteret om, at X A/S købte en stor del af lysrørene tilbage fra Mavi. Han har i den forbindelse henvist til, at ingen af obligationskøberne gennemgik X A/S' regnskaber eller kontrakter eller udviste interesse herfor, og at han henset til obligationskøbernes manglende interesse og det forhold, at bestyrelsesformand V17 var orienteret om problemstillingerne, finder, at han ikke har gjort noget forkert. Tiltalte har endvidere henvist til, at X A/S' egen risiko var begrænset som følge af EKF's engagement i sagen.

Vidnet V4, der er administrerende direktør i ..., der repræsenterede obligationskøberne over for X A/S, og som fungerede som administrativt og koordinerende bindeled til selskabet, har forklaret blandt andet, at X A/S i overensstemmelse med obligationsaftalen blandt andet havde pligt til at informere ... i tilfælde af væsentligt ændrede forudsætninger for virksomheden ("material adverse effect"), men at det kan være vanskeligt at vurdere, om der foreligger sådanne ændrede forudsætninger. Det vil dog kunne være tilfældet, hvis en virksomhed har én enkelt kunde, og denne kunde falder bort. Han har i retten endvidere

bekræftet sin udtalelse til politiet om blandt andet, at X A/S efter obligationsaftalen ikke havde pligt til at informere om specifikke ordrer (tillægsekstrakt 3, side 1378, sidste afsnit), men har omvendt udtrykt, at han ikke havde grundlag for at sige, at selskabet ikke havde oplysningspligt, hvis der opstod meget store ændringer i virksomhedens kontraktforhold.

V14 har forklaret blandt andet, at han ikke kendte meget til aftalen med Mavi, men at tiltalte besluttede, at et eller to af afdragene på de udstedte veksler skulle betales af X A/S, da Mavi's betalinger udeblev. Han har endvidere forklaret, at der ikke var "covenants" i obligationsaftalen om, at der skulle ske rapportering til obligationskøberne om den manglende betaling.

I forlængelse af det, der er anført ovenfor om tiltaltes indsigt i retmæssigheden af indregningen af Mavi-kontrakten i årsrapporten for 2013/2014 og baggrunden herfor, finder retten endvidere efter en samlet vurdering, at der ikke er grundlag for i en straffesag at lægge til grund, at tiltalte med berigelsesforsæt undlod at oplyse obligationskøberne om, at Mavi havde givet udtryk for, at de ikke var forpligtet af kontrakten, hvilket førte til, at den ikke blev effektueret. Retten finder, at det også i denne sammenhæng må tillægges betydning, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om blandt andet revisor Es accept af kontraktens indregning i årsrapporten. Retten har endvidere lagt vægt på, at det efter navnlig V4s og V14s forklaringer kan lægges til grund, at det ikke kunne fastslås entydigt, at obligationsaftalen indeholdt en forpligtelse til at orientere obligationskøberne i anledning af udviklingen i kontraktforholdet med Mavi. Uanset tiltaltes uddannelsesmæssige og erhvervsmæssige forudsætninger og uanset engagementets væsentlige betydning i X A/S' kontraktportefølje, jf. tillægsekstrakt 5, side 1681, kan det heller ikke på andet grundlag lægges til grund, at tiltalte senest forud for den femte og seneste tranche den 17. september 2015 blev klar over, at der var indtruffet omstændigheder, der nødvendiggjorde, at obligationskøberne blev orienteret. Retten har herved navnlig lagt vægt på, at tiltaltes forklaring om, at X A/S havde andre kunder, der kunne overtage lysrørene, til dels støttes af forklaringen fra V17, og at der ikke er holdepunkter for at fastslå, at forhåbningerne om og bestræbelserne på at skaffe andre kunder til rørene var uden realitet. Den omstændighed, at V18 ikke husker at have hørt om, at X A/S købte nogle af rørene tilbage eller betalte af på de udstedte veksler, kan efter rettens opfattelse ikke føre til en anden vurdering.

Retten finder således, at der ikke er grundlag for at gøre tiltalte strafferetligt ansvarlig for at have fortiet væsentlige oplysninger ved at have undladt at oplyse obligationskøberne om, at kontrakten med Mavi ikke blev effektueret.

Om aftalen med Starbucks Europe

Tiltalte har om engagementet med Starbucks forklaret blandt andet, at aftalen af 24. november 2014 vedrørende en levering for i alt 49 mio. euro til 2.000 butikker inden for Starbucks i Tyskland, Spanien, Portugal og Holland blev indgået ca. samtidig med en hensigtserklæring ("Lettera di intendi") mellem parterne om det fremtidige samarbejde. Formålet med hensigtserklæringen var at få Starbucks til at binde sig til aftalen. X A/S havde forinden foretaget visse leverancer til Starbucks i Schweiz og Østrig. Aftalen var upræcis i forhold til blandt andet produkternes art, antal og pris. Kontraktsummen var således baseret

på en gennemsnitspris pr. butik, og der skulle efterfølgende laves mere detaljerede optællinger. Han mente, at beløbet på 49 mio. euro fremkom ved en drøftelse mellem ham selv og X A/S' salgsagent for Italien, C, på baggrund af en konkret vurdering af behovene hos Starbucks.

Tiltalte har endvidere forklaret, at han dengang var af den opfattelse, at G, der underskrev aftalen på vegne af Starbucks, havde bemyndigelse hertil. Først under et møde i januar 2016 blev han fra Starbucks' side gjort opmærksom på, at Starbucks ikke mente at være bundet af aftalen, da G ikke havde haft bemyndigelse til at underskrive en aftale vedrørende butikker i de pågældende lande. Han har tidligere til politiet forklaret, at det var i 2015, at han fik denne besked, men efter at have gennemlæst sine e-mails har han fundet ud af, at det rettelig var i januar 2016.

Det var tiltaltes opfattelse, at G blev afløst i maj-juni 2015. Han vidste ikke, men gik ud fra, at underskriften uden bemyndigelse var årsagen til fratrædelsen.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt aftalen af 24. november 2014 med en kontraktsum på 49 mio. euro er falsk, har retten navnlig lagt vægt på den kriminaltekniske erklæring af 20. december 2016 (ekstrakt 1, side 301). Af denne undersøgelse fremgår blandt andet, at der er indbyrdes identitet mellem underskrifterne i forbindelse med Starbucks-stemplerne på hensigtserklæringen og på aftalen af 24. november 2014, hvilket ikke ville kunne forekomme, hvis der var tale om to underskrifter, der var udfærdiget uafhængig af hinanden.

Vidnet kriminaltekniker V6, som har udfærdiget erklæringen, har forklaret, at tiltaltes underskrift på aftalen af 24. november 2014 er original, mens underskrifterne i forbindelse med Starbucks-logoerne på aftalen og hensigtserklæringen er kopier og helt identiske. Hun har endvidere forklaret, at den sorte underskrift på aftalen ikke ved kopiering vil kunne gøres blå som på hensigtserklæringen, mens det omvendte kan lade sig gøre.

V6 har herudover forklaret, at der principielt godt kan være tale om anvendelse af en digital underskrift. Retten finder dog, at det taler imod, at G har anvendt en digital underskrift, at han ved mindre aftaler med X A/S af 17. marts 2014 (ekstrakt 1, side 904) og 5. juni 2014 (ekstrakt 1, side 910 og 913) og på hensigtserklæringen (ekstrakt 1, side 1036) har underskrevet med blå og med indbyrdes forskellige underskrifter.

Ved mail af 20. november 2014 (ekstrakt 1, side 998) skrev G til tiltalte, hvor han takkede for "the business case" og omtalte mulighederne for, at X A/S kunne komme med i det såkaldte "Thor Program", som angiveligt skulle være et udgiftsbesparende program inden for Starbucks EMEA (Europa, Mellemøsten og Afrika). En stor aftale for 49 mio. euro. blev ikke nævnt. Tiltalte har herom forklaret, at "Thor Program" skulle give X A/S mulighed for at komme ind på det amerikanske marked, og at man i perioden op mod aftalen af 24. november 2014 løbende drøftede med G, hvordan X A/S kunne udvide sin position hos Starbucks.

Denne forklaring stemmer efter rettens opfattelse ikke med ordlyden af emailen, der giver indtryk af at vedrøre Starbucks "EMEA", og hvori blandt andet anføres, at "*Currently there*

are about 2'500 Stores in the EMEA Region. In the past few years some of the stores were already relamped, but there is still an interesting number of stores which can be relamped."

Tiltalte har om en mailkorrespondance i marts 2015 (ekstrakt 1, side 10701073) med G og I, der var "... " i Starbucks EMEA i Amsterdam, forklaret, at I havde forbindelser i Mellemøsten og USA, og at han kunne skaffe dem adgang til "Thor Program", som igen ville kunne give adgang til ordrer i andre dele af Starbucks-koncernen, hvorfor korrespondancen skulle ses løst fra den store aftale, der var indgået nogle måneder forinden.

Retten finder, at det, henset til korrespondancens karakter, herunder dens fokus på de aftalte og til dels gennemførte leverancer i Schweiz og Østrig, den manglende henvisning til aftalen af 24. november 2014 og ordlyden af Is noget henholdende svar af 26. marts 2015, har formodningen imod sig, at aftalen af 24. november 2014 var bekendt for alle deltagerne i korrespondancen, og at korrespondancen alene skulle vedrøre et yderligere samarbejde mellem X A/S og Starbucks.

Vidnet V5, der var logistikchef i X A/S, har tilsvarende forklaret, at han stod for leveringerne, og at der i hans ansættelsestid ikke skete levering til andre lande end Schweiz og Østrig.

Vidnet V12 har forklaret, at han i sin ansættelsestid kun så ordrer til Schweiz og Østrig, og at han ikke har nærmere kendskab til en ordre på 49 mio. euro. Det stemmer med den oversigt, "Starbucks Overview" (tillægsekstrakt 4, side 1669), der er fundet på bogholder Ds arbejdsplads, og som ifølge vidnet er udarbejdet af ham. V12 har dog samtidig forklaret, at opsætningen af aftalen af 24. november 2014 godt kunne ligne en kontrakt hos X A/S, da virksomhedens udarbejdelse af kontrakter ikke var særlig professionel og udførlig.

Vidnet V14, der var finansdirektør i X A/S fra februar 2015 til februar 2016, har forklaret, at han kendte til beløbet fra aftalen af 24. november 2014, men at der kun blev leveret for et væsentligt mindre beløb end det, der var anført i kontrakten. Det chokerede ham, idet det kunne blive et problem i forhold til det regnskab for 2015, som skulle aflægges. Drøftelserne herom med tiltalte førte dog ikke til noget, før han blev fyret. Ifølge vidnets erindring blev der leveret til Schweiz og Tyskland, uden at han dog med sikkerhed kan sige, at der blev leveret til Tyskland. Der blev ikke leveret til andre lande.

I mail af 17. september 2015 fra V14 til Gs efterfølger hos Starbucks, J, med kopi til blandt andre tiltalte gav V14 en status over X A/S' forretnings samarbejde med Starbucks og meddelte opsummerende, at Starbucks i alt havde placeret ni ordrer, heraf fire i 2014. Oplysningerne i denne statusmail (tillægs-ekstrakt 7, side 1710) stemte med det "Starbucks Overview", som V12 havde udarbejdet.

Oplysningerne blev formentlig fremsendt efter ønske fra efterfølgeren, jf. mails af 10. og 11. september 2015 (tillægsekstrakt 6, side 1706 og 1705). Retten finder, at det havde været naturligt over for en ny samarbejdspartner for det pågældende område at nævne en indgået aftale for 49 mio. euro, men det skete hverken i de nævnte mails, eller i tiltaltes svar af 16. september 2015 (tillægsekstrakt 6, side 1704). Den omstændighed, at A i forlængelse af

mailkorrespondancen den 2. oktober 2015 sendte en fil, "Ldi.pdf", under henvisning til, at det var en "framework agreement" (tillægsekstrakt 6, side 1703) kan ikke føre til en anden vurdering.

Vidnet V17 har forklaret, at han først i foråret 2018 blev bekendt med, at Starbucks ikke følte sig bundet af aftalen, og således ikke i januar 2016, hvor tiltalte ifølge sin egen forklaring skulle have oppebåret denne viden. Han har endvidere forklaret, at kontrakterne ikke var blevet sendt til Erhvervsstyrelsen i maj/juni 2016 i forbindelse med styrelsens gennemgang af selskabets regnskaber, hvis han havde været klar over det på det tidspunkt.

Vidnet V18, som var medejer, bestyrelsesmedlem og teknisk direktør i X A/S, har forklaret, at han var klar over, at der skulle leveres til Starbucks i Schweiz og Østrig, men at han ikke hørte om en aftale i en størrelsesorden som aftalen af 24. november 2014, hvilket han i givet fald ville have forventet. I 2015 deltog han selv i møder med den ansvarlige for Starbucks' butikker i Tyskland for at drøfte levering til andre lande end Schweiz og Østrig, men han var ikke bekendt med, at der blev indgået aftale herom. Han havde heller ikke hørt om, at tiltalte skulle have været til et møde med Starbucks i begyndelsen af 2016.

K fra Starbucks, som ifølge tiltalte deltog i mødet i januar 2016, hvor Starbucks meddelte, at de ikke følte sig bundet af aftalen af 24. november 2014, skrev ved mail af 28. januar 2016 til tiltalte (ekstrakt 1, side 1067) blandt andet, at hun igen ville fremhæve, at den hensigtserklæring, som G havde underskrevet, ikke var gyldig, da den schweiziske del af Starbucks ikke kunne forpligte Starbucks i hele Europa. Retten bemærker i den forbindelse, at det havde været naturligt for K også at nævne aftalen om lamper for 49 mio. euro, hvis den på et møde kort forinden havde været et væsentligt tema.

Ved mail af 24. maj 2016 henvendte G sig til tiltalte i anledning af, at han havde modtaget en henvendelse fra en journalist fra Børsen om, at X A/S havde bogført en ordre med Starbucks for mere end 20 mio. euro. G spurgte i den forbindelse, om X A/S havde opsat nye lamper i andre butikker i "EMEA". Hertil svarede tiltalte blandt andet "*This was the framework agreement you signed – where we calculated the value of 20 mill EUR – remember ?[...] So write back yes – we made a big contract – and everything is fine [...].*" G bemærkede hertil, at han ikke kunne huske aftalen, men mente, at det var en hensigtserklæring, der blev lavet (tillægsekstrakt 4, side 1667-1668). Retten finder, at tiltaltes svar til G ikke harmonerer med hans forklaring om, at han i januar samme år var blevet bekendt med, at G havde overskredet sin bemyndigelse ved at underskrive aftalen af 24. november 2014.

Der foreligger ikke, trods ikke ubetydelige bestræbelser på at skaffe dem frem, oplysninger om, at der er leveret andet end mindre leverancer til Schweiz og Østrig og således ikke til de fire lande, der er nævnt i aftalen af 24. november 2014. Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at der ikke blev leveret til Starbucks i et videre omfang end dette, og at tiltalte var bekendt hermed uden at reagere herpå.

Retten lægger endvidere til grund, at helt centrale personer ikke var bekendt med aftalen af 24. november 2014, som var en særdeles stor ordre for X A/S, og at andre centrale personer ikke umiddelbart efter mødet i januar 2016 fik den meget relevante besked, at Starbucks ikke

følte sig bundet af aftalen. Selv om tiltalte var bekendt hermed på tidspunktet for X A/S' revisions fremsendelse af kontrakten til Erhvervsstyrelsen i forbindelse med styrelsens gennemgang af selskabets regnskaber, reagerede han ikke, og han informerede ikke eksempelvis bestyrelsesformand V17 om sin viden om Starbucks' opfattelse af aftalen.

Efter en samlet vurdering af navnlig de anførte omstændigheder finder retten, at det er bevist, at aftalen af 24. november 2014 om levering af LEDlamper for 49 mio. euro var falsk, idet G ikke selv havde foranlediget, at hans underskrift og stempel endte på kontrakten, samt at det er bevist, at tiltalte var klar over dette. Retten har herved navnlig lagt vægt, at der er adskillige omstændigheder, der ganske entydigt peger på, at G og Starbucks-koncernen ikke kendte til kontrakten på 49 mio. euro, og at tiltaltes forklaring fremstår som konstrueret til at passe til det forløb og den dokumentation, der efterfølgende har vist sig. Retten har endvidere tillagt det betydning, at tiltalte havde behov for at kunne indregne kontrakten i årsrapporten for at kunne opfylde obligationsaftalens "covenants" og for at gøre sig håb om yderligere opkøb af erhvervsobligationer. Herudover er rettens bevisresultat for så vidt angår engagementet med CPL Concordia tillagt en vis betydning.

Retten er opmærksom på, at visse vidneforklaringer, herunder en væsentlig vidneforklaring fra G, ikke har været hørt, og at det uanset, om årsagen hertil kan bebrejdes anklagemyndigheden, må komme tiltalte til gode, hvis det ikke med rimelig sikkerhed kan udelukkes, at forklaringer fra andre vidner havde ført til, at strafbarhedsbetingelserne ikke var opfyldt. Retten finder imidlertid efter de foreliggende omstændigheder, herunder på den baggrund, der er anført ovenfor, at det med tilstrækkelig sikkerhed kan lægges til grund, at forklaringer fra blandt andre G ikke havde ført til en anden vurdering.

Om aftalen med CPL Concordia

I efteråret 2014 arbejdede X A/S med at indgå en stor aftale med det italienske ESCO ("Energy Saving Company"), Iren, der ligesom andre ESCO'er bistår offentlige institutioner med blandt andet at foretage energiforbedrende tiltag. I udkast af 8. oktober 2014 til aftale med Iren (ekstrakt 1, side 1160) blev der således på baggrund af en opstilling af et bestemt antal specifikke produkter lagt op til en samlet kontraktsum på godt 32 mio. euro.

Kontrakten blev aldrig indgået, og der skete ikke levering i henhold til den. Det samme var tilfældet vedrørende et udkast til en mindre kontrakt af 13. oktober 2014 vedrørende en levering af 4.700 enheder til en kontraktsum af knap 2,5 mio. euro (ekstrakt 1, side 1188).

Tiltalte rykkede flere gange sin agent i Italien, L fra virksomheden FGM, for fremdrift i sagen med Iren, herunder ved e-mails af 22. november 2014 (ekstrakt 1, side 1203), 27. november 2014 (ekstrakt 1, side 1205), 30. november 2014 (ekstrakt 1, side 1206), 3. december 2014 (ekstrakt 1, side 1207), 5. december 2014 (ekstrakt 1, side 1208), 10. december 2014 (ekstrakt 1, side 1210) og 22. december 2014 (ekstrakt 1, side 1224). Ved e-mailen af 10. december 2014 anførte han, at han ville tabe ansigt over for Eksportkreditfonden (EKF), hvis de ikke lykkedes med at få en underskrift på den overordnede aftale og på aftalen vedrørende 4.700 enheder.

Tiltalte har ved flere e-mails givet udtryk for, at der var indgået en aftale med Iren. Blandt andet ved e-mail af 20. november 2014 til V23 fra EKF (ekstrakt 1, side 1202), ved e-mail af 22. november 2014 til medarbejdere i Nykredit (ekstrakt 1, side 1010) og ved e-mail af 26. november 2014 til X A/S' revision ved V15 og E (ekstrakt 1, side 1037).

Tiltalte har forklaret blandt andet, at der var en klar forventning om, at aftalerne med Iren blev lukket, hvorfor han skrev, som han gjorde, og at han muligvis kontaktede revisorerne i forlængelse af mailen af 26. november 2014 for at præcisere, at ordrerne ikke var helt i hus.

Den aftale med CPL Concordia, der blev indregnet med en tredjedel i årsrapporten for andet halvår af 2014, fremstår som underskrevet på vegne af CPL den 15. december 2014 og af tiltalte på vegne af X A/S den 16. december 2014. Datoen øverst på aftalen er i hånden ændret til den 15. december 2014. Bortset fra prisen for installation er de opgjorte priser og det opgjorte antal enheder og enhedernes specifikation identiske med de tilsvarende angivelser i aftaleudkastet til Iren (ekstrakt 1, side 399 og 1050). Bilaget til aftalen angiver, at aftalen skulle vedrøre udskiftning af lyskilder i Torino.

Tiltalte har forklaret, at selv om aftalen med CPL i høj grad ligner aftalen med Iren, foregik der individuelle forhandlinger med CPL blandt andet vedrørende prisen for installationen. Aftalen af 15. december 2014 var hovedaftalen med CPL og en del af en rammeaftale. Det var aftalt med X A/S' revisor, at en del af kontraktsummen skulle medtages i årsrapporten for 2014.

Tiltalte har endvidere forklaret, at "rammeaftalen" fortsat var i udkast den 20. januar 2015, at der den dato ikke forelå en endelig skriftlig aftale, men at mindre ordrer derimod var igangsatte og dermed endelige. Herudover har tiltalte forklaret, at selve kontrakten med CPL blev underskrevet, inden man var helt sikker på, hvilke produkter der skulle leveres.

Ved aftale af 12. februar 2015 indgik CPL og X A/S aftale om levering af i alt 19.000 enheder, heraf 11.000 enheder i 2015 og 8.000 enheder i 2016. Det fremgår blandt andet af aftalen, at leveringen var betinget af blandt andet CPL's godkendelse af X A/S' produkter, og at den første levering forventedes af ske i maj/juni 2015.

Vidnet V19, der var ansat i CPL fra 2003 til september 2015, har forklaret blandt andet, at der i hans ansættelsestid ikke blev afgivet konkrete ordrer til X A/S. Der var dog tale om at indlede et samarbejde, og der blev underskrevet en hensigtserklæring, der gav CPL mulighed for at vælge X A/S som mulig leverandør. Aftalen af 12. februar 2015 skrev han således selv under på. Underskriften blev sat i forbindelse med det stempel, som CPL benyttede ved undertegnelse af kontrakter. Han kendte ikke til aftalen af 15. december 2014 og genkendte ikke de underskrifter, der var sat for CPL. Han var sikker på, at der ikke i hans ansættelsestid blev indgået en sådan aftale. Den ville i givet fald være indgået på CPL's eget brevpapir og med anvendelse af CPL's stempel, jf. tillægsekstrakt 10, side 1779, i stedet for det CPL-logo, der er anført i forbindelse med underskriften. Han har endvidere forklaret, at CPL aldrig har afgivet en enkeltstående ordre på køb for mere end 30 mio. euro, og at den i givet fald ville være fordelt over flere år. Han kendte heller ikke til en mindre ordre på godt 3,8 mio. euro, jf. aftale af 29. januar 2015 (ekstrakt 1, side 517). Han havde en sådan position i

virksomheden, at han ville have deltaget i forhandlinger om sådanne kontrakter og ville have været medunderskriver, men der var ikke forhandlinger af den karakter.

Vidnet V20, der var ansat i CPL fra 2004 til september 2017, har forklaret blandt andet, at der i 2015 blev leveret ca. 1.000 lamper fra X A/S til byen Montoro, og at der senere blev indgået en mindre ordre vedrørende byen Montefalcone, som aldrig blev gennemført på grund af X A/S' økonomiske vanskeligheder. Herudover kendte han ikke til, at der blev indgået aftaler om leveringer fra X A/S. Han havde ikke set aftalen af 15. december 2014 før, og den lignede ikke en kontrakt, som CPL ville indgå. Herudover var de tekniske og administrative forudsætninger for at forpligte sig til at aftage 42.000 lyskilder for over 31 mio. euro ikke til stede. Som teknisk ansvarlig i virksomheden i 2015 ville han have hørt om beregninger vedrørende godt 40.000 lyskilder, men sådanne beregninger kendte han ikke til. CPL har ikke haft noget med gadebelysning i Torino at gøre, da CPL ikke ydede eller yder tjenester for det område.

Vidnet V21, der var agent for X A/S fra april 2014, har forklaret blandt andet, at han fik provision fra X A/S, når en aftale var lukket. Aftalen af 12. februar 2015 var en rammeaftale, som gav CPL mulighed for at benytte X A/S' løsninger til fastlagte priser og på fastlagte vilkår. Aftalen indebar ikke en økonomisk forpligtelse for CPL. Der blev herefter indgået to kontrakter med kommunerne Montoro og Montefalcone. En ordre fra 29. januar 2015 til godt 3,8 mio. euro (ekstrakt 1, side 517) kendte han ikke til, og han var heller ikke bekendt med aftalen af 15. december 2014. Aftalen af 15. december 2014 kunne i lyset af hans position som agent for det italienske marked ikke være indgået uden hans kendskab, og han har heller ikke modtaget den provision, han ville være berettiget til, hvis den var indgået. Han kendte ikke til, at CPL har leveret produkter til Torino.

Tiltalte fik den 2. februar 2015 af A fremsendt CPL's logo (ekstrakt 1, side 1270-1271). Tiltalte har herom forklaret, at han ikke havde bedt A om dette, men at det formentlig var, fordi det skulle bruges i markedsføringsammenhæng. Det havde ikke noget at gøre med, at B fra virksomhedens revisionsfirma havde anmodet om at se visse kontrakter.

V17 har forklaret blandt andet, at han ikke kendte nærmere til aftalen af 15. december 2014, og den har ikke været forelagt bestyrelsen. Han lavede dog måske nogle ændringer i en rammeaftale med CPL, som han sendte til blandt andre tiltalte den 20. januar 2015. Da selve kontrakten (af 15. december 2014) blev sendt til revisor med henblik på fremsendelse til Erhvervsstyrelsen kendte han ikke til, at CPL ikke følte sig bundet af den.

V18 har forklaret, at han ikke kendte til aftalen af 15. december 2014 med CPL. Han ville forvente at have hørt om en aftale om levering af 42.000 enheder, og han ville som teknisk direktør have været en del af planlægningen af en ordre af den størrelse.

V5 har forklaret, at X A/S modtog to mindre ordrer fra CPL på omkring i alt 280.000 euro. Han havde ikke kendskab til en millionordre til CPL, hvilket han ville have haft, hvis den havde eksisteret.

V14 har forklaret, at han var bekendt med, at der var en aftale med CPL, men han havde ikke set den forud for hans forklaring i retten. Han konstaterede, at der ikke blev leveret i overensstemmelse med angivelsen af igangværende arbejder. Det forhold skulle han drøfte med tiltalte frem mod aflæggelsen af regnskabet for 2015, men han nåede ikke at færdiggøre denne drøftelse, før han blev sagt op. Han håbede på, at andre kontraktforhandlinger i Italien kunne råde bod på de udfordringer, den manglende levering til blandt andre CPL ville indebære i forhold til regnskabsaflæggelsen.

Retten finder, at det er bevist, at aftalen af 15. december 2014 med CPL er falsk. Retten har herved navnlig lagt vægt på forklaringerne fra V19, V20 og V21 og på det forhold, at aftalen, der indebærer en juridisk og økonomisk forpligtelse, i givet fald skulle være indgået forud for aftaler, der ikke indebærer en sådan forpligtelse, uden at der er redegjort nærmere for behovet for rammeaftaler mv. under forudsætning af, at der i forvejen forelå en bindende aftale. Retten har endvidere lagt vægt på oplysningerne om, at ønsket om og behovet for at indgå en større aftale med Iren ikke kunne imødekommes, og på den tidsmæssige og indholdsmæssige sammenhæng mellem aftaleudkastet for Iren og aftalen af 15. december 2014 vedrørende CPL.

Efter en samlet vurdering af navnlig de anførte omstændigheder finder retten endvidere, at det er bevist, at tiltalte var klar over, at aftalen af 15. december 2014 var falsk. Retten har herved navnlig lagt vægt på, at tiltaltes forklaring om sammenhængen med Iren-kontrakten, om sammenhængen mellem ikkebindende og bindende aftaler og om baggrunden for hans urigtige angivelser af, at Iren-kontrakten var lukket, forekommer konstrueret til at passe med det forløb og den dokumentation, der efterfølgende har vist sig, og må tilsidesættes som utroværdig. Retten har endvidere lagt vægt på, at det blandt andet efter V14s forklaring, der støttes af V5s forklaring, må lægges til grund, at der blev leveret langt mindre til CPL, end hvad der fremgik af oversigterne over igangværende arbejder, og at tiltalte var bekendt hermed uden at reagere herpå. Hertil kommer, at medarbejdere som V18 og V5, der i givet fald i høj grad ville være involverede i aftalens praktiske gennemførelse, ikke har hørt om en aftale, der i givet fald ville være blandt selskabets største. Herudover har retten lagt vægt på, at tiltalte fra A havde fået adgang til CPL's logo, der blev anvendt i forbindelse med aftalen af 15. december 2014, og at tiltalte i lyset af den kuldsejlede aftale med Iren havde travlt med at skaffe en aftale, der kunne rette op på X A/S' nøgletal frem mod næste regnskab og næste milepæl for obligationsudstedelsen. Tiltalte havde således behov for at kunne indregne kontrakten i årsrapporten for at kunne opfylde obligationsaftalens "covenants" og for at gøre sig håb om yderligere opkøb af erhvervsobligationer. Herudover er rettens bevisresultat for så vidt angår engagementet med Starbucks Europe tillagt en vis betydning.

Retten er opmærksom på, at visse vidneforklaringer, herunder forklaringen fra C, ikke har været hørt, og at det uanset, om årsagen hertil kan bebrejdes anklagemyndigheden, må komme tiltalte til gode, hvis det ikke med rimelig sikkerhed kan udelukkes, at en forklaring fra andre end de hørte vidner havde ført til, at strafbarhedsbetingelserne ikke var opfyldt. Retten finder imidlertid efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, herunder på den baggrund, der er anført ovenfor, at det med tilstrækkelig sikkerhed kan lægges til grund, at forklaringer fra blandt andre A ikke havde ført til en anden vurdering.

Tiltaltes korrespondance med A i marts og april 2015 (blandt andet ekstrakt 1, side 1291 og 1293), kan endvidere efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder ikke føre til en anden vurdering.

Om X A/S' anvendelse af Eksportkreditfonden (EKF) til risikoafdækning

På baggrund af e-mail af 16. marts 2017 fra M fra EKF med en opgørelse over X A/S' engagement hos EKF (ekstrakt 1, side 752-754), som tiltalte ikke har bestridt, samt forklaringen fra vidnet V17

Smed Jensen fra EKF lægger retten til grund, at den seneste EKF-garanti for X A/S som eksportør blev udstedt den 13. januar 2015, og at garantierne samlet beløb sig til godt 13 mio. kr.

Der blev ikke i obligationsaftalen indsat krav om, at bestemte andele af virksomhedens salg skulle ske med udstedelse af garantier fra EKF. Garantierne har dog været omtalt en række gange i det materiale, som obligationskøberne blev præsenteret for eller fik adgang til.

Det skete således blandt andet i en udateret virksomhedspræsentation udarbejdet af Dansk OTC på vegne af X A/S (ekstrakt 1, side 99) forud for den første udbetalingstranche, hvor det blandt andet blev anført, at "As

X grows, some customers and projects will not fit within the EKF frame and geographical allocation, requiring complicated syndication or a new fiance model" og "... will have the ability to operate both in syndication with EKF and independently. Finance through EKF can have limits realted to its country origination, political assessment, credit rating assessments, deal size and time constraints."

Samme tilkendegivelser blev anført i den virksomhedspræsentation, der på forsiden fremstår som udstedt i august 2015 (ekstrakt 1, side 567).

I en besvarelse af spørgsmål fra Captar AG, som efter det foreliggende blev udarbejdet i slutningen af november 2014, blev blandt andet anført, at "Salg gennemføres stort set uden undtagelser, i samarbejde med EKF, hvilket indebærer, at der foregår en kontrol af salgsprocessen og af kundens kreditværdighed hos EKF og hos selskabets bankforbindelser, hvilket indebærer en effektiv kontrol og en betydelig risikoafgrænsning." (ekstrakt 1, side 340).

Anvendelsen af garantier fra EKF blev endvidere nævnt i slides fra december 2014 til brug for et møde hos X A/S (ekstrakt 1, side 349).

Den 31. august 2015 videresendte V3 fra Dansk OTC blandt andet til V7 fra Pensam en mail fra tiltalte, hvori tiltalte blandt andet anførte, at det var forudsat, at en væsentlig del af tilgodehavenderne vedrørende omsætningen i 2. halvår af 2015 skulle afkøbes af bankerne med EKF-garanti.

Herudover har en række af de vidner, der repræsenterer obligationskøberne udtalt sig om betydningen af, at X A/S benyttede sig af samarbejdet med EKF.

Herunder har V7 fra Pensam forklaret blandt andet, at det i de skriftlige præsentationer og på møderne med selskabet blev fremhævet, at man havde et samarbejde med EKF, som var i både virksomhedens og obligationskøbernes interesse, ligesom Pensam blandt andet på møderne gav udtryk for, at man lagde vægt på, at der fortsat blev samarbejdet med EKF. Det blev nævnt, at man kunne vælge at undlade at sælge fordringerne, når der kom penge ind fra obligationsudstedelsen, og de var i Pensam klar over, at X A/S ikke i alle tilfælde ville benytte sig af EKF. Risikoafdækning med garantier fra EKF blev dog præsenteret som en helt indgroet del af virksomhedens måde at drive forretning på, og det blev præsenteret sådan, at det kun var i begrænset omfang, at man ikke ville benytte sig af EKF.

V8 fra Pension Danmark har forklaret blandt andet, at samarbejdet med EKF blev tillagt stor betydning, og at han ikke kunne forstille sig, at Pension Danmark havde investeret, hvis der ikke var oplyst om omfanget af dette samarbejde. Han har endvidere forklaret, at det på et møde i august 2015 med blandt andre tiltalte blev gjort klart, at samarbejdet med EKF var en betingelse for Pension Danmarks investering.

V10 fra Danske Capital har forklaret blandt andet, at X A/S' samarbejde med EKF var central ved deres vurdering af investeringen, og at det var deres indtryk, at EKF-garantier blev anvendt ved de fleste kontraktindgåelser. Selv om graden af virksomhedens anvendelse af EKF-garantier overraskede ham, turde han ikke sige, at Danske Capital med fuld viden herom ikke ville have investeret i X A/S. Han har endvidere forklaret, at der på et møde hos X A/S i marts/april 2016 med deltagelse af de største investorer blev spurgt ind til, hvornår man var holdt op med at anvende EKF-garantier, og at der kom en forklaring herpå fra tiltalte eller V17.

V13 fra Captar AG har forklaret blandt andet, at han fik oplyst, at det var meget ofte, at man benyttede sig af EKF-garantier. Det var overraskende viden for ham, da han senere fandt ud af, at man ikke havde anvendt EKF-garantier siden januar 2015, men i og med, at der ikke var anført noget om graden af anvendelse i obligationsaftalens "covenants", kunne de som investor ikke gøre noget ved det.

V3 fra Dansk OTC har forklaret blandt andet, at samarbejdet med EKF var af afgørende betydning for muligheden for at skaffe investorer. Investorerne var klar over, at der i visse tilfælde ville blive valgt løsninger uden inddragelse af EKF, men det blev nævnt på informationsmøderne, at det ikke ofte ville være tilfældet.

Tiltalte har heroverfor overordnet forklaret blandt andet, det var hans opfattelse, at der blev givet fyldestgørende information til obligationskøberne, og at en bestemmelse om anvendelse af EKF-garantier kunne være skrevet ind i obligationsaftalen, hvis der havde været et krav herom fra obligationskøbernes side.

Retten finder efter en samlet vurdering af den foreliggende dokumentation og de foreliggende forklaringer, herunder de ovenfor refererede, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at tiltalte har haft forsæt til at vildlede obligationskøberne om X A/S' anvendelse af EKF-garantier til risikoafdækning og således derved svigagtigt at få dem til at investere i virksomheden.

Retten har herved navnlig lagt vægt på, at et krav om anvendelse af EKF-garantier ikke er indført i obligationsaftalen, at der i passager i væsentlige dele af det øvrige skriftlige materiale åbent er anført muligheden for, at EKF-garantier ikke anvendes, og at der således ikke er afgivet en klar tilkendegivelse om ubetinget anvendelse af garantiene. Mange af obligationskøberne har tilkendegivet, at de oplysninger om samarbejdet med EKF, som de blev bibragt ved det skriftlige materiale og på møder, blev tillagt stor vægt ved investeringen, men der har samtidig været en vis variation i fastheden af disse tilkendegivelser. Hertil kommer, at det ikke kan lægges til grund, at obligationskøberne på skrift har tilkendegivet over for selskabet, at samarbejdet med EKF var en betingelse eller af væsentlig betydning for obligationskøbernes beslutning om af investere i X A/S, og at tiltaltes rolle i forbindelse med informationsmøderne med obligationskøberne ikke er nærmere belyst.

Det er endvidere tillagt betydning, at vidnet V23, som i EKF behandlede X A/S' anmodninger om udstedelse af garantier, har forklaret, at der blev behandlet sager vedrørende selskabet frem til 2016, og at retten ikke finder grundlag for lægge til grund, at tiltalte forud herfor var bekendt med det fuldstændige stop i EKF's garantiydelse.

Herefter, og selv om en række af obligationskøberne har haft en klar opfattelse af, at EKF-garantier anvendtes i meget betydeligt omfang, finder retten således, herunder blandt andet i lyset af forklaringerne fra V10 og V13, at det er betænkeligt at lægge til grund, at tiltalte har haft et sådant kendskab til effekten af hans tilkendegivelser om samarbejdet med EKF og de tilkendegivelser herom, der i øvrigt blev givet, at han derved har haft forsæt til bedrageri som anført i tiltalen.

Samlet om forhold 1

Det bemærkes indledningsvis, at retten har fundet, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at tillægge "prospekter og øvrige virksomhedsbeskrivelser" som anført i anklageskriftet selvstændig betydning ved vurderingen af, i hvilket omfang tiltalte i forhold 1 ifalder strafansvar. Retten har inddraget disse beskrivelser i vurderingen af, hvorvidt tiltalte ifalder strafansvar for de øvrige led i anklageskriftet, herunder ved at have vildledt obligationskøberne om X A/S' risikoafdækning via EKF. I det omfang, det, jf. ovenfor, er lagt til grund, at tiltalte ikke ifalder strafansvar for eksempelvis indregning af en kontrakt i en årsrapport, er det derimod ikke tillagt selvstændig betydning, at (misvisende) oplysninger fra årsrapporten i et vist omfang er refereret i disse beskrivelser. Retten finder heller ikke, at eventuelle urigtige oplysninger i virksomhedsbeskrivelserne om tiltaltes lønforhold mv., jf. endvidere sagens forhold 3, kan anses for omfattet af tiltalen i forhold 1, således som anklageskriftet er formuleret, ligesom sådanne oplysninger, hvis de var omfattet, ikke har haft en sådan fasthed, at det derved har kunnet konstateres, at tiltalte havde forsæt til bedrageri.

Det følger af det, der er anført ovenfor om X A/S' engagementer med Salmoiraghi & Viganò S.p.A. og Mavi Enerji Gaz Ve Elektrik og om X A/S' anvendelse af EKF-garantier til risikoafdækning, at tiltalte ikke ifalder strafansvar for disse elementer af tiltalen.

Det er derimod fundet bevist, at tiltalte var klar over, at kontrakterne med Starbucks Europe og CPL Concordia var falske. Herefter vidste tiltalte i sagens natur, at indtægtsføringen af disse kontrakter i årsrapporten var uretmæssig. På baggrund af størrelsen af ordrerne og betydningen af dem for X A/S' årsrapport for andet halvår af 2014 og for X A/S' generelle økonomiske situation, finder retten endvidere, at det er bevist, at tiltalte havde forsæt med hensyn til, at kontrakterne var bestemmende for obligationskøbernes beslutning om at skyde yderligere penge ind i virksomheden, og at obligationskøberne derved blev udsat for en væsentlig risiko for et formuetab.

Da tiltaltes strafansvar i overensstemmelse med det anførte alene vedrører årsrapporten for andet halvår af 2014, har han i strafferetlig sammenhæng alene bestemt obligationskøberne til at foretage de udbetalinger, der skete ved anden til femte tranche.

Tiltalte findes herefter skyldig i bedrageri for 47,5 mio. euro svarende til 351,25 mio. kroner efter det forhold mellem euro og danske kroner, som anklagemyndigheden ubestridt har lagt til grund for forhold 1, mens han frifindes for den øvrige del af tiltalen i forhold 1.

Forhold 2

Som følge af bevisresultatet under forhold 1 lægges det til grund, at tiltalte vidste, at kontrakterne med Starbucks Europe og CPL Concordia var falske.

Den 4. februar 2015 sendte han dem til revisor trainee B med henblik på revisors afslutning af revisionen af årsrapporten for andet halvår af 2014 (ekstrakt 1, side 462 sammenholdt med side 459).

Retten finder derfor, at det er bevist, at tiltalte er skyldig i forhold 2, idet han for at skuffe i retsforhold og med henblik på at få en revisorpåtegning på denne årsrapport fremsendte de falske kontrakter.

Forhold 3

Det er ubestridt, at de 61.476.046,79 kr., der knytter sig til udgifterne i anklageskriftets bilag A, er gået fra X A/S til tiltalte eller dennes ægtefælle eller til de ejendomme på Mallorca, der er anført i anklageskriftet.

Tiltalte har overordnet anført, at han var berettiget til beløbet, idet han havde et tilgodehavende over for X A/S for løn og bonus for kapitalfremskaffelse og registreret omsætning og på grund af hans selskab Y ApS' afholdelse af udgifter, der vedrørte X A/S. Beløbene skulle reguleres på en mellemregningskonto, hvor hans tilgodehavender skulle opgøres i forhold til X A/S' afholdelse af de oplyste udgifter, der knytter sig til hans privatøkonomi, men en endelig opgørelse blev ikke foretaget, før selskabet den 18. november 2016 blev taget under konkursbehandling. Tiltalte har endvidere henvist til et lån fra X A/S, der via hans holdingselskab, T Holding ApS, blandt andet blev anvendt til selskabet Z Property Development Finance ApS' køb af de to ejendomme på ... og ... på Mallorca.

Anklagemyndigheden har omvendt overordnet anført, at tiltalte har misbrugt sit mandat til at handle med virkning for X A/S, at det nævnte beløb er opnået som uberettiget vinding derved, og at X A/S eller selskabets kreditorer derved blev påført et tilsvarende tab eller en væsentlig risiko herfor.

Om tiltaltes lønforhold og ret til bonus

Der foreligger i sagen en direktørkontrakt for tiltalte, der fremstår som underskrevet den 1. december 2012 af tiltalte og for X A/S tillige af tiltalte (ekstrakt 2, side 460). I denne kontrakt er anført en månedsløn på 120.000 kr., en bonus på 2,5 pct. af ”den samlede registrerede omsætning” og en bonus på 2 pct. af ”kapital som fremskaffes til selskabet”.

Det fremgår af de foreliggende lønsedler for tiltalte, at der over en periode på flere år og senest for september 2016 er udbetalt en løn på 50.000 kr. månedligt til tiltalte. Der foreligger ingen lønsedler, der angiver en månedsløn på 120.000 kr., og der foreligger ikke opgørelser, der fastlægger størrelsen af tiltaltes eventuelle krav på bonus.

Det fremgår af de dokumenterede akter, at direktørkontrakten først blev udarbejdet på skrift i september 2016 kort tid før selskabets konkurs, og at den i løbet af kort tid forelå i adskillige udkast. Tiltalte har bekræftet den omstændighed, at kontrakten først blev udarbejdet i 2016 og således flere år efter dateringen. Han har herom forklaret blandt andet, at han ikke fandt det mærkeligt, da obligationskøberne ikke tidligere havde spurgt til en kontrakt. Aftalerne om hans ansættelsesforhold var indgået mundtligt med medejeren V18 i december 2012, og da obligationskøberne senere som led i deres ”due diligence” spurgte ind til kontrakter mv., var de nødt til at få udarbejdet den i overensstemmelse med de gældende aftaler. Det var en fejl, at han i modstrid med den mundtlige aftale eksempelvis kun havde fået udbetalt 50.000 kr. om måneden, men han brugte sin energi på at drive en iværksættervirksomhed snarere end på at have styr på administrative forhold. Der blev i de forskellige udkast, som forelå frem mod den endelige udgave, foretaget ændringer i kontrakternes pkt. 6.3. og 6.4 om retten til bonus. Dem drøftede han ikke med V18 eller med bestyrelsesformand V17. Han er ikke sikker på, at hans bonuskrav for 2012, 2013 eller 2014 blev opgjort, men han gik ud fra, at revisor eller bogholderiet havde styr på det.

Den 18. september 2016 anførte tiltalte i en mail til ”financial controller” V12, at ”Hvis der ligger nogen kontrakt vedr. mig inde i datarummet[...]så skal den slettes asap !!” (ekstrakt 2, side 466). Senere samme dag spurgte han logistikchef V5, om han kunne ændre fildatoen for den nævnte kontrakt af 1. december 2012, så den stemte overens med kontraktdatoen (ekstrakt 2, side 467).

V12 har om ændringerne af kontrakten mv. forklaret blandt andet, at han af tiltalte blev bedt om at lægge flere forskellige kontrakter i datarummet og slette tidligere versioner, hvilket han gjorde dog uden at læse de enkelte affattelser igennem. Tiltalte kontrollerede efterfølgende, at det var sket. Han har ikke set tiltaltes lønsedler, men var bekendt med, at tiltalte havde en løn på 50.000 kr. om måneden. Han kender ikke til og har ikke hørt tale om, at tiltalte skulle være berettiget til bonus for kapitalfremskaffelse eller registreret omsætning.

V12 har endvidere forklaret blandt andet, at han kort før konkursen af bogholder D blev bedt om hjælp til at gennemgå tiltaltes private bilag, så tiltaltes private udgifter kunne føres over på en mellemregningskonto. Han kunne godt fornemme, at ”man fik ondt i maven over” denne oprydning, og fandt på en undskyldning for ikke at deltage.

Tiltaltes årsopgørelser for 2015 og 2016 (ekstrakt 2, side 1170 og 1163) viser en skattepligtig indtægt, der harmonerer med en månedlig indtægt på 50.000 kr. Tilsvarende har tiltaltes private revisor, N, i referat af 25. maj 2015 over for tiltalte henvist til dennes løn fra X A/S for 2013 og 2014, og også denne lønindkomst svarer til en månedsløn på ikke over 50.000 kr. om måneden (tillægsekstrakt F, side 1862).

I besvarelse af spørgsmål fra Captar AG, som efter det foreliggende blev udarbejdet i slutningen af november 2014, blev blandt andet anført, at *”Det vurderes, at gageringen af ledelsen er moderat til lav i forhold til omsætning og resultat, og der er ikke etableret yderligere incitamentsordninger for ledelsen af selskabet end ejerskabet, hvilket vurderes at være overflødigt, da ledelsen netop allerede har ejerskab i selskabet”* (ekstrakt 1, side 340).

I virksomhedsbeskrivelsen fra august 2015 blev tiltaltes årsløn anført til 600.000 kr. årligt, og der blev ikke henvist til, at tiltalte havde adgang til bonus (ekstrakt 1, side 576).

Der blev ud over den danske udgave af direktørkontrakten cirkuleret ikke underskrevne engelsksprogede udgaver af en direktørkontrakt for tiltalte, herunder den der blev sendt til tiltalte fra advokat O den 27. maj 2016 (ekstrakt 2, side 640) og den, der cirkuleredes i TVC Advokatfirma den 2. september 2016 (ekstrakt 2, side 659). Denne engelsksprogede kontrakt fremstår dog alene som et udkast, idet der blandt andet ikke er anført et beløb, som udgør tiltaltes månedsløn, og der fremgår ikke en bestemmelse om udbetaling af bonus.

Bestyrelsesformand V17 har om tiltaltes lønforhold forklaret blandt andet, at det var Dansk OTC, der udarbejdede virksomhedsbeskrivelsen. Han huskede ikke, om det var ham, der oplyste Dansk OTC om tiltaltes årsløn, men de 600.000 stemte med hans erindring om tiltaltes årsløn, og han havde i sin tid som bestyrelsesformand ikke hørt om, at tiltalte skulle have en månedsløn på 120.000 kr. Det var ham, der udarbejdede svaret til Captar AG i november 2014. Han kunne ikke forestille sig, at det blev sendt ud uden drøftelse herom med tiltalte. Der blev ikke i hans tid i bestyrelsen fremlagt et ønske fra tiltalte om udbetaling af bonus. Tiltalte udtrykte dog i 2014 eller 2015 ønske om betaling af en bonus på 1 pct. af kapitalfremskaffelsen, men det skulle drøftes med V18, og da der med obligationskøberne blev forhandlet en ordning på plads om udtagelse af udbytte, forestillede han sig, at ønsket om bonusudbetaling ikke længere var relevant, og han eller bestyrelsen hørte ikke yderligere herom. Tiltalte har dog efter X A/S’ konkurs anmodet ham om at bekræfte, at han var berettiget til bonus, og bekræfte tiltaltes opfattelse af sine lønforhold, hvilket han har afvist. Der blev heller ikke foretaget hensættelser eller på anden måde i regnskabet gjort opmærksom på adgangen til bonus.

V17 har endvidere forklaret, at han selv havde en aftale med tiltalte om en bonus på 1 pct. af kapitalfremskaffelsen. Den skriftlige aftale herom (tillægsekstrakt F, side 1871) er ikke underskrevet, men han fakturerede månedligt sine bonuskrav over for virksomheden.

V18 har forklaret blandt andet, at han havde den opfattelse, at tiltalte som han selv fik en månedsløn på 120.000 kr. Han mente endvidere, at der var et bonuselement i hans og tiltaltes kontrakter. Han gik dog ud fra, at bonus i tiltaltes kontrakt ligesom i hans egen ikke var kvantificeret. Det er korrekt, at tiltalte skulle have en bonus for salg på omkring 2 pct., men han huskede ikke at have set en opgørelse, der specificerede grundlaget for en sådan bonus. Tiltalte skulle herudover have bonus for kapitalfremskaffelse. Han var ikke sikker på, at denne ret blev skrevet ned, men det ville efter hans opfattelse være rimeligt, hvis denne bonus var på "et par procent", idet han formodede, at han skulle have det samme som V17. Uanset tiltaltes ret til bonus var tiltalte ikke berettiget til at trække penge ud af selskabet uden en drøftelse heraf med ham, og en sådan drøftelse har de ikke haft indbyrdes eller i bestyrelsen.

Af forklaringerne fra de tre finansdirektører, V14, V15 og V16, fremgår blandt andet, at ingen af dem har haft kendskab til en løn til tiltalte på over 50.000 kr. om måneden. V14 og V15 havde ikke noget kendskab til, at tiltalte skulle være berettiget til bonus, mens V16, der blev ansat i X A/S den 1. oktober 2016 kort tid før selskabets konkurs, var bekendt med en bonus i form af en andel af omsætningen og muligvis tillige for kapitalfremskaffelsen. Ifølge V16 havde tiltalte meddelt, at pengene til bonus skulle hensættes på en mellemregningskonto, men at de ikke skulle udbetales indtil videre. Han var ikke klar over, at der i hans tid som finansdirektør blev betalt fakturaer vedrørende private udgifter.

Det er ubestridt, at der ikke er foretaget betaling af skat i anledning af de udbetalinger, der er sket, jf. anklageskriftets bilag A, og at der for visse af udgifterne er afløftet moms i X A/S.

Tiltalte har herom forklaret blandt andet, at han ikke indberettede beløbene hidrørende fra løn, bonus mv., som blev udtaget til private udgifter, til SKAT, og at han ikke har bedt andre om at gøre det. Han gik ud fra, at det skete "automatisk", og at beløbene ville blive bogført og indberettet i overensstemmelse med gældende regler herom, og selskabets revisor har ikke haft bemærkninger til ordningen. Han ved ikke, hvorfor der for visse af udgifterne blev afløftet moms i selskabet. Han har ikke været på sin personlige side på SKAT bortset fra i forbindelse med få indtastninger vedrørende udenlandske ejendomme, og han har ikke kigget på sin skatteindberetning eller selvangivelse.

V14 har heroverfor forklaret blandt andet, at han ikke fik at vide, at der skulle ske indberetning til SKAT af udgifter af privat karakter vedrørende tiltalte, og at han ikke var bekendt med, at der blev afløftet moms af udgifter, der vedrørte tiltaltes privatøkonomi. V15 har forklaret blandt andet, at han ikke talte med tiltalte om, hvorvidt eller hvorledes der skulle betales skat vedrørende de private udgifter, og V16 har forklaret, at han ikke drøftede skattebetaling med tiltalte, men at der på et tidspunkt ville skulle ske indberetning til SKAT.

Tiltalte har i en række sammenhænge henvist til en bonus for kapitalfremskaffelse.

I e-mail af 25. november 2014 til P fra Sydbank anførte han, at *"Jeg modtager som ekstra ordinær "løn" 1% af de bonds som sælges - dog min. 4,5 millioner"* (ekstrakt 2, side 729).

Den 25. maj 2015 anførte han over for V17 i forbindelse med en drøftelse med revisionsfirmaet N om ordningen vedrørende en af ejendommene på Mallorca blandt andet, at *"Jeg har brugt en del af de penge jeg fik i bonus ved kapital fremskaffelsen - hvordan kommer de "ind" i huset?"* (tillægsekstrakt F, side 1859).

Den 17. september 2015 drøftede han i en mailkorrespondance med V17 en bonus på 1 pct. af kapitalfremskaffelsen og herunder, om en sådan bonus kunne forsvares (tillægsekstrakt F, side 1848).

Retten finder efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger, at det er bevist, at tiltalte havde forsæt med hensyn til, at han ikke havde rettigheder svarende til dem, der fremgik af direktørkontrakten dateret den 1. december 2012. Retten har herved navnlig lagt vægt på forløbet i forbindelse med direktørkontraktens fremkomst, en samlet vurdering af de forklaringer, der er afgivet fra centrale medarbejdere i X A/S, og oplysningerne i blandt andet virksomhedsbeskrivelserne om tiltaltes lønforhold mv., der stemmer overens med tiltaltes lønsedler og indkomstoplysninger hos SKAT og tiltaltes egen revisor. Retten har endvidere lagt vægt på de betydelige beløb, der er udbetalt, uden at der er betalt skat, idet tiltaltes forklaring om hans ageren i forhold til spørgsmålet om betaling af skat og kendskab til indholdet af hans skattemappe blandt andet henset til de foreliggende oplysninger om tiltaltes logins på SKAT's hjemmeside tilsidesættes som utroværdig. Retten har herudover lagt vægt på, at tiltalte, når han omtalte en ret til bonus for kapitalfremskaffelse, i modsætning til direktørkontraktens ordlyd omtalte den som en ret til en bonus på 1 pct., og at tiltaltes manglende tilbagevendende over TVC Advokatfirmas udkast til direktørkontrakt ikke harmonerer med hans forklaring om, at han mente, at alle elementer i direktørkontrakten lå fast på grundlag af den mundtlige aftale med V18. Det oplyste om den lave grad af organisatorisk og administrativ orden i virksomheden og tiltaltes fokus på virksomhedens salg kan efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger ikke føre til en anden vurdering. Det kan V18s forklaring efter denne samlede vurdering som udgangspunkt heller ikke, idet det bemærkes, at den bar præg af en lav grad af præcision i forhold til erindringen om tiltaltes og vidnets egne rettigheder, og at en eventuel beslutning om udbetaling af bonus ikke fulgte de principper, der var fastlagt i pkt. 5.3 i ejeraftalen mellem hans og tiltaltes selskaber (ekstrakt 2, side 699).

Retten finder dog, at der på baggrund af V18s forklaring sammenholdt med tiltaltes tilkendegivelse over for Sydbank og drøftelser med V17 i en straffesag er grundlag for at lægge til grund, at tiltalte har ment sig berettiget til at modtage en bonus for kapitalfremskaffelse på 1 pct. Retten har herved endvidere lagt vægt på, at den foreliggende (ikke underskrevne) bonusaftale for V17 (tillægsekstrakt F, side 1871) kan læses på en sådan måde, at den forudsætningsvis indeholder en tilkendegivelse om, at der også for tiltalte kan være tale om en bonus for kapitalfremskaffelse på 1 pct.

Om udgifter afholdt af Y ApS

Tiltalte har forklaret blandt andet, at mellemregningen mellem X A/S og Y ApS, jf. blandt andet rapport af 1. november

2018 (tillægsekstrakt D, side 1), opstod, idet der i Y ApS var og blev afholdt en række udgifter, der rettelig vedrørte driften af X A/S. Det drejede sig blandt andet om rejseudgifter, idet træk fra kreditkort vedrørende rejser for X A/S skete på Y ApS' konto, udgifter vedrørende udvikling knyttet til X A/S siden selskabets stiftelse og udgifter vedrørende bogholderiopgaver for X A/S. Fakturaerne vedrørende disse udgifter blev godkendt af bestyrelsen i X A/S, og hverken denne eller selskabets finansdirektører havde indvendinger herimod. Der havde endvidere været en række fejlposter, der skulle ryddes op i. Hans salgsbonus på 5,6 mio. kr. vedrørende en kontrakt med Q valgte han i overensstemmelse med sin direktørkontrakt at bogføre hos Y ApS.

V14 har forklaret blandt andet, at han var klar over, at der var en stor mellemregning med Y ApS. Han havde en drøftelse heraf med tiltalte forud for den regnskabsaflæggelse, der skulle ske i begyndelsen af 2016, herunder om, hvorledes der skulle ske udligning. Tiltalte svarede ham, at det var uafklaret. Han mente ikke, at det bogføringsarbejde, der var udført i Y ApS kunne give anledning til en udligning, som det var sket, og han kendte ikke til rejseudgifter i en størrelsesorden af 2,5 mio. kr. i 2015, ligesom han ikke kendte til arbejde, der i forhold til karakter og omfang kunne indeholdes under posten "Forskning/ udvikl. tilgang" på 3,75 mio. kr.

V15 har forklaret blandt andet, at en række omkostninger og regninger fra Y ApS blev samlet på enkelte fakturaer. Han huskede ikke, hvad Y ApS havde leveret, men fik blot fra tiltalte at vide, at udgifterne skulle overføres fra dette selskab til X A/S. De overførte udgifter vedrørende bogføring oversteg værdien af det arbejde, som D udførte for X A/S.

V16 har forklaret blandt andet, at der ifølge hans oplysninger ikke var andre i Y ApS end D, der udførte arbejde for X A/S. Han mente, at det månedlige beløb for Ds arbejde lød på 125.000 kr., og at dette beløb rigeligt dækkede dette arbejde. Han fik ikke en nærmere forklaring på rejseomkostningerne eller de yderligere bogholderiudgifter, og der forelå ikke dokumentation herfor. Posten på 3,75 mio. kr. for "Forskning/udvikl. tilgang" spurgte han ind til. Han ville se den kontrakt, der lå til grund herfor, men fik den ikke. Der forelå ikke fakturaer herfor, men et excel-ark.

V17 har forklaret blandt andet, at han ikke drøftede mellemregningskontoen med Y ApS med tiltalte, idet hverken kontoen eller de underliggende fakturaer blev præsenteret for bestyrelsen. Han bad dog på foranledning af obligationskøberne om en redegørelse for en post vedrørende "koncerninterne mellemværender". Den modtog han ikke. Han var ikke bekendt med, at H udførte arbejde for Y ApS, og udgifterne til bogholderi lød umiddelbart af meget for Ds arbejde, men han kunne ikke nærmere vurdere, hvad der lå i udtrykket "regnskabsmæssig assistance". Han havde ikke kendskab til ydelser, som kunne høre under posten "Forskning/udvikl. tilgang", og posten med rejseomkostninger forekom ham høj.

Med hensyn til Hs aflønning i Y ApS bemærkes, at hun i 2015 og 2016 ud over løn for sin ansættelse ... modtog løn fra Y ApS svarende til en månedsløn på ca. 100.000 kr. (ekstrakt 2, side 1190 og 1180). Tiltalte har forklaret, at H navnlig varetog opgaver med salg og marketing. Han vurderede, at hun var en løn på 100.000 kr. månedligt værd.

I sms-korrespondance mellem tiltalte og D den 15. og 31. oktober 2016 drøftede de mellemregninger. Det fremgår blandt andet, at mellemregninger skulle nedbringes, at private udgifter skulle fjernes, og at der skulle ryddes op *"så der intet er at komme efter"* (ekstrakt 2, side 739 ff.).

Af aflytninger af telefonsamtaler mellem de to af 31. oktober 2016, 1. november 2016 og 6. november 2016 (ekstrakt 2, side 754, 758 og 759) fremgår endvidere, at de drøftede oprydning i afholdte udgifter og foreliggende bilag. I samtalerne udtalte tiltalte blandt andet, *"det er meget urgent fordi jeg kan ryge i spjældet for det."*, men forklarede herom, at det blot var en talemåde mellem dem, der var barndomsvenner, og at udtalelsen skulle understrege vigtigheden af, at de fik ryddet op. Tiltalte udtalte endvidere i samtalerne blandt andet, at *"Så det vil sige, at vi bare laver f.eks. nogen nye regninger i Y ApS og lægger ind hvor der f.eks. står.....æhh.... "Økonomiassistance 100.000" – "Rejser tilbageført 50.000"øhhhsådan at man....Nå, men vi har jo bare tilbageført den på en anden konto."*

Retten finder, at det efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger er bevist, at de udgifter, som Y ApS angiveligt har afholdt til gavn for X A/S, er gjort betydeligt større, end de reelt var, at formålet hermed var at skabe dækning for de udgifter af privat karakter, som X A/S havde afholdt, og at tiltalte var bekendt hermed.

Retten har herved navnlig lagt vægt på, at udgifterne, som blev afholdt af X A/S, med høj grad af nøjagtighed i 2015 og 2016 udlignedes af store og generelt formulerede posteringer vedrørende Y ApS' udgifter. Der har trods anklagemyndighedens forsøg herpå og V16s og V17s interesse herfor ikke kunnet skaffes fakturaer herpå, men alene regneark mv., jf. eksempelvis vedrørende udviklingsomkostninger for lampen med navnet "... " (forsvarets ekstrakt, side 227), hvor "Y"s andel i udviklingsomkostningerne uden nærmere angivelse af grunden hertil anføres som et beløb, der nærmer sig halvdelen af de samlede afholdte omkostninger til udvikling. Hertil kommer, at tiltaltes forklaring om, at de underliggende fakturaer var blevet godkendt af bestyrelsen, og at denne og selskabets finansdirektører ikke havde indvendinger herimod, i det væsentlige ikke bekræftes af de øvrige afgivne forklaringer.

Retten har endvidere lagt vægt på den dokumenterede telefon- og sms-korrespondance mellem tiltalte og D, der efter rettens opfattelse, uanset at ikke alle udgifter på anklageskriftets bilag A nævnes, taler for, at tiltalte har opereret med en betydelig vilkårlighed i forhold til størrelsen af Y ApS' fordringer, og for, at tiltalte har været opmærksom på, at anvendelsen af X A/S' midler i hvert fald i et vist omfang har været uberettiget.

Det er ved vurderingen endvidere lagt til grund, at det efter de foreliggende oplysninger, herunder forklaringer herom, har formodningen imod sig, at der i Y ApS er udført opgaver af bogholderi- og regnskabsmæssig karakter i overensstemmelse med de skete store udligninger, eller at der udført udviklingsopgaver af tiltalte eller andre i et omfang, der svarer til den skete udligning på 3,75 mio. kr., ud over det arbejde, der er sket honorering for i X A/S. Det har ligeledes på baggrund af de foreliggende oplysninger formodningen imod sig, at

H ved siden af sit arbejde i ... udførte arbejde, der kunne medføre en løn på 100.000 kr. om måneden, eller at dette arbejde i givet fald i væsentlig grad kom X A/S til gavn.

Retten er opmærksom på, at visse vidneforklaringer, herunder fra D og E ikke har været hørt, og at det, uanset om årsagen hertil kan bebrejdes anklagemyndigheden, må komme tiltalte til gode, hvis det ikke med rimelig sikkerhed kan udelukkes, at disse forklaringer havde ført til, at strafbarhedsbetingelserne ikke var opfyldt. Retten finder imidlertid efter de foreliggende omstændigheder, herunder på den baggrund, der er anført ovenfor, at det med tilstrækkelig sikkerhed kan lægges til grund, at disse forklaringer ikke havde ført til en anden vurdering.

Det er derimod ikke fundet bevist, at tiltalte har haft forsæt med hensyn til, at alle de udligninger, der blev foretaget i Y ApS' favør, jf. rapport af 1. november 2018 (tillægsekstrakt D, side 1), var foretaget med urette.

Der er herved blandt andet lagt vægt på, at der ubestridt er udført et stykke arbejde fra Y ApS' side vedrørende X A/S' bogholderi og regnskab. Retten har endvidere lagt vægt på, at der, uanset manglende bilag herfor, ikke er grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at visse rejseudgifter hidrørende fra tiltaltes arbejde for X A/S blev trukket på konti tilhørende Y ApS, idet der herved henvises til en række af de posteringer, der fremgår af bilag 1 til rapport af 1. november 2018 (tillægsekstrakt D, side 6). I denne forbindelse har retten lagt betydelig vægt på, at den omstændighed, at D ikke har kunnet afhøres, og den tvivl, der efter rettens opfattelse blandt andet herved er opstået om rækkevidden af tiltaltes forsæt, må komme tiltalte til gavn.

Da det efter rettens opfattelse ikke på det foreliggende grundlag er muligt at foretage en præcis beregning af det beløb, som det kan lægges til grund, at tiltalte har haft forsæt til at skaffe sig uberettiget, vil det skulle fastsættes skønsmæssigt, jf. nedenfor under den samlede bedømmelse af sagens forhold 3.

Om låneaftalerne

Ved låneaftale dateret den 8. december 2015 og underskrevet af tiltalte for begge parter erkendte T Holding ApS at skyldte X A/S 25 mio. kr. (tillægsekstrakt E, side 1668). Lånet var med fastsat rentesats på 6,5 pct. p.a., og det var blandt andet bestemt, at det skulle tilbagebetales senest den 31. december 2020. Det var endvidere anført blandt andet, at lånet blev ydet i forbindelse med T Holding ApS' erhvervelse af domicilejendom med henblik på udlejning til X A/S.

Ved låneaftale dateret den 11. december 2015 og underskrevet af (blandt andre) tiltalte for begge parter erkendte Z Property Development Finance ApS at skyldte T Holding ApS 2,2 mio. euro (tillægsekstrakt E, side 1670). Med hensyn til rentesats og seneste tilbagebetalingsdato gjaldt de samme vilkår som vedrørende lånet af 8. december 2015. Det var blandt andet anført, at lånet blev givet i forbindelse med erhvervelse af investeringsejendomme til udvikling og videresalg.

Tiltalte har forklaret, at lånet af 11. december 2015 gjorde det muligt for T Holding ApS at købe 51 pct. af anparterne i Z Property Development Finance ApS, hvis øvrige anparter blev ejet af Q Holding ApS, som var indehavet af R og S, der var bosiddende på Mallorca. Z Property Development Finance ApS ejede fuldt ud det spanske selskab, Z Investment SL.

Z Investment SL blev adkomsthaver til ejendommene beliggende ..., jf. konfiskationspåstanden, ved skøder af 23. oktober 2015 (tillægsekstrakt E, side 1717).

Lånet af 8. december 2015 fra X A/S blev behandlet på et bestyrelsesmøde i december 2015. Planerne om udvidelse af X A/S' lokaler på ... i Roskilde var således omfattet af materialet til bestyrelsesmødet (tillægsekstrakt E, side 1657), og de blev omtalt under eventuelt i det ikke underskrevne referat af mødet, der fremstår som udarbejdet af advokat O den 7. december 2015 (tillægsekstrakt E, side 1666).

Tiltalte har forklaret blandt andet, at ejendommene på ... kun kostede 12-13 mio. kr., og at han ikke huskede, hvorfor der fra X A/S blev givet et lån på 25 mio. kr. De penge, der blev anvendt til opkøb af de to ejendomme på Mallorca, kom fra X A/S via en mellemregning, og formålet med låneaftalen af 11. december 2015 var at formalisere en mundtlig aftale med Z Property Development Finance ApS om dette selskabs lån af penge hos T Holding ApS.

V17 har forklaret blandt andet, at han huskede overvejelserne om at erhverve yderligere ejendomme på ..., og at emnet, da det blev beskrevet i bestyrelsesmødereferatet, må have været behandlet på bestyrelsesmødet. Han huskede ikke låneaftalerne af 8. eller 11. december 2015, kendte ikke til selskabet Z Property Development Finance ApS og kendte alene til en enkelt ejendom på Mallorca, som tiltalte efter hans oplysninger skulle finansiere ved realkreditbelåning.

V18 har forklaret blandt andet, at heller ikke han kendte til låneaftalerne eller selskabet Z Property Development Finance ApS, men at han løseligt kendte til overvejelserne om at udvide lokaliteterne på

Retten finder efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, at det kan anses for bevist, at lånet til Z Property Development Finance ApS via T Holding ApS ikke berettiget har kunnet anvendes som forklaring på, at der med midler fra X A/S skete opkøb af ejendommene beliggende ... på Mallorca, og at tiltalte var klar over dette. Retten har herved navnlig lagt vægt på, at låneaftalerne først blev udfærdiget betydeligt senere end opkøbet af ejendommene og afholdelsen af udgifterne, jf. anklageskriftets bilag A, pkt. 3, (iii), på den indbyrdes sammenhæng mellem låneaftalerne, og på det oplyste om bestyrelsens manglende kendskab til, at lån fra X A/S skulle anvendes til at købe ejendomme på Mallorca. Retten har endvidere lagt vægt på, at tiltalte ikke har kunnet give en forklaring på, hvorfor der skulle udlånes et beløb på 25 mio. kr., når ejendommene på ... alene kostede omkring 12-13 mio. kr., og på, at det er ubestridt, at pengene, jf. anklageskriftets bilag A, pkt. 3, (iii), aldrig kom forbi T Holding ApS' konti.

Tiltaltes henvisning til, at lånedokumenterne blev udfærdiget ved advokat, kan under disse omstændigheder ikke føre til en anden vurdering.

Samlet om forhold 3

Det følger af det, der er anført ovenfor om tiltaltes lønforhold mv., at tiltalte havde forsæt med hensyn til, at han ikke havde rettigheder svarende til direktørkontrakten dateret den 1. december 2012, men at det kan lægges til grund, at han har ment sig berettiget til at modtage en bonus for kapitalfremskaffelse på 1 pct. Da der ikke er grundlag for ved beregningen af værdien af en sådan bonus at inddrage kapitalfremskaffelse, der er opnået ved bedrageri, skal 47,5 mio. euro holdes ude af beregningen, jf. bevisresultatet i sagens forhold 1. Tiltalte kan således ikke have ment sig berettiget til mere end 1 pct. af 28,5 mio. euro svarende til 2.107.500 kr., jf. kursen, som anklagemyndigheden ubestridt har lagt til grund for forhold 1.

Det følger endvidere af det, der er anført ovenfor om låneaftalerne, at der skal ses bort fra disse som forklaring ved vurderingen af tiltaltes ret til at lade X A/S afholde udgifterne i anklageskriftets bilag A, punkt 3, (iii).

Om forholdet til Y ApS har retten lagt til grund, at tiltalte var bekendt med, at Y ApS' udgifter til gavn for X A/S var gjort større end de reelt var for at skabe dækning for de udgifter af privat karakter, som X A/S havde afholdt, men at det ikke kan anses for bevist, at tiltalte havde forsæt med hensyn til, at alle de udligninger, der blev foretaget i Y ApS' favør, skete med urette.

Retten har herefter lagt til grund, at tiltalte ved misbrug af sin adgang til at handle for X A/S uberettiget og forsætligt har beriget sig selv eller andre med et betydeligt millionbeløb med deraf følgende tab eller væsentlig risiko herfor for X A/S eller selskabets kreditorer.

Retten har skønsmæssigt fastsat dette beløb til 45 mio. kr. svarende til ca. tre fjerdedele af det beløb, der er omfattet af tiltalen i forhold 3, jf. anklageskriftets bilag A. Retten finder således, at det kan lægges til grund, at tiltalte i det mindste for et beløb af denne størrelse i hvert fald har anset det for overvejende sandsynligt, at anvendelsen var uberettiget og tabspåførende mv. som anført.

Ved den skønsmæssige fastsættelse har retten inddraget det anførte om tiltaltes opfattelse af en ret til en bonus på 1 pct. for kapitalfremskaffelse og tiltaltes opfattelse af Y ApS' ydelser til gavn for X A/S. Selv om en beregning af Y ApS' ydelser alene kunne gøres op til et noget mindre beløb, finder retten under de foreliggende omstændigheder, at der ved fastsættelsen af rækkevidden af tiltaltes forsæt bør udvises betydelig forsigtighed og anvendes en betydelig margin til gavn for tiltalte. Der er herved blandt andet lagt vægt på den omstændighed, at blandt andet Ds forklaring ikke har kunnet høres, og på, at det efter bevisførelsen må lægges til grund, at der i X A/S i en række sammenhænge ikke var orden på administrative forhold.

I det anførte omfang findes tiltalte herefter skyldig i forhold 3.

Forhold 4

Den 15. december 2015 blev der indgået en salgsaftale mellem det italienske installationsfirma Q Srl. og X A/S (tillægsekstrakt C, side 1628). Af aftalen fremgik blandt andet, at Q havde kontakt til otte italienske kommuner, herunder Oria og Serino. I aftalen var der endvidere blandt andet indført en bestemmelse om, at X A/S skulle deponere et beløb hos notaren i Napoli, indtil en kreditaftale kunne godkendes af de otte kommuner.

Tiltalte har forklaret blandt andet, Q havde kontakt til de italienske kommuner, der skulle have udskiftet deres lyskilder. Der var et gældsforhold i Q, der gjorde, at kommunerne ikke ville frigive betalinger til selskabet eller til X A/S. Det blev derfor arrangeret, at kommunerne skulle betale til X Holding ApS, som herefter kunne sørge for, at Q var i stand til at betale sin gæld til kommunerne, så betalingerne i henhold til ordren kunne flyde til X A/S.

Den 25. oktober 2016 skrev U fra Q blandt andet følgende til A (ekstrakt 2, side 827):

”Som jeg allerede har fortalt dig, er Q i vanskeligheder på grund af de manglende betalinger fra X.

En midlertidig løsning, indtil X har løst sine problemer, kunne være at lade kommunerne, der er i gang med at frigive betalingerne, betale direkte til Q.

Jeg vedhæfter udkast til 2 breve, hvori Oria og Serino kommune, som er i gang med at frigøre betalingerne, anmodes om midlertidigt at lade betalingerne ske direkte til Q.”

Kort forinden samme dag havde tiltalte og A telefonisk drøftet tiltaltes fremsendelse af et kontonummer til A (ekstrakt 2, side 823), og senere samme dag sendte tiltalte herefter en kontoudskrift til A med kontooplysninger for X Holding ApS (ekstrakt 2, side 832), hvorefter A udarbejdede brev af 25. oktober 2016 til kommunerne om, at betaling med frigørende virkning alene kunne ske til dette kontonummer (ekstrakt 2, side 835 og 837). Brevet, der blev underskrevet af tiltalte, indeholdt ikke informationer om kontoindehaverens navn. Den version, som A den 26. oktober 2016 sendte til Q, og som tillige var underskrevet af tiltalte, indeholdt endvidere den oplysning, at der var tale om X A/S' nye kontonummer (ekstrakt 2, side 840 og 842). Senere den 26. oktober 2016 sendte A herefter disse breve med kontooplysningerne for X Holding ApS til kommunerne Oria og Serino (ekstrakt 2, side 854 og 856).

Den 28. oktober 2016 skrev U blandt andet følgende til A (ekstrakt 2, side 862):

”Det er nu lykkedes os at frigøre betalingerne fra kommunerne Oria og Serino, som dermed skulle betale inden for de næste 10 dage.

Det beløb I således modtager, skal I ifølge jeres forpligtelser betale videre til Q Srl til dækning af de forfaldne og ikke betalte rater som fastsat i aftale om fordringsoverdragelse.

Ovennævnte beløb skal Q Srl bruge til at gå i gang med at få frigjort alle betalingerne fra de andre kommuner, og til at dække udgifterne til færdiggørelse af alle arbejderne med udskiftning af vejbelysningsapparatet.”

X A/S blev taget under rekonstruktionsbehandling den 4. november 2016 (ekstrakt 2, side 776).

Den 10. november 2016 skete der fra kommunen Oria to indbetalinger på henholdsvis 1.557.547,48 kr. og 287.935,10 kr. til X Holding ApS' konto (ekstrakt 2, side 799 og 865). Der blev ikke modtaget betalinger fra kommunen Serino, og der blev ikke efterfølgende betalt penge fra X Holding ApS til Q.

Retten finder efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, at det er bevist, at tiltalte er skyldig i tiltalen, idet han i forening med C, med kendskab til X A/S' dårlige økonomi og de iværksatte eller nært forestående eksekutive skridt mod virksomheden, unddrog og forsøgte at unddrage betalinger fra de to italienske kommuner fra at tjene X A/S' fordringshavere eller nogen af disse til fyldestgørelse, idet kommunerne blev instrueret i at foretage betalinger til X A/S på en konto, der tilhørte X Holding ApS.

C, hvis sag behandles særskilt, har ikke ønsket at afgive forklaring som vidne under denne sag.

Retten er opmærksom på, at det, uanset om det kan bebrejdes anklagemyndigheden, at Cs forklaring ikke har kunnet høres, må komme tiltalte til gode, hvis det ikke med rimelig sikkerhed kan udelukkes, at denne forklaring havde ført til, at strafbarhedsbetingelserne ikke var opfyldt. Retten finder imidlertid efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, herunder på den baggrund, der er anført ovenfor, at det med tilstrækkelig sikkerhed kan lægges til grund, at det ikke ville være tilfældet.

Ved vurdering af beviserne for tiltaltes skyld har retten navnlig lagt vægt på, at tiltalte og A var bekendt med, at det var urigtigt, når de oplyste de to italienske kommuner om X Holding ApS' kontonummer under foregivende af, at det var X A/S, der havde fået nyt kontonummer. Tiltaltes forklaring om, at ordningen blev iværksat for at sørge for, at X A/S kunne få penge fra de italienske kommuner i overensstemmelse med den indgåede kontrakt, finder retten utroværdig blandt andet i lyset af korrespondancen med Q og den omstændighed, at der ikke gik betalinger videre til Q.

Retten har herudover lagt vægt på indholdet af en række aflyttede telefonsamtaler, herunder samtale den 15. oktober 2016 (ekstrakt 2, side 810), hvor tiltalte og A talte om muligheden for betalingsstandsning og konkurs. Det blev endvidere nævnt blandt andet, at der *”er lange udsigter til der falder noget på plads med noget cash.”* og *”vores situation lige nu, der har vi muligvis ikke andre muligheder end at sige, vi skal have de der penge i kassen for ellers så.”*

I samtale den 26. oktober 2016 mellem tiltalte og A (ekstrakt 2, side 838) drøftedes endvidere blandt andet problemerne ved at betale til andre end X A/S, herunder Q, på grund af de oplysninger, der forelå for notaren, og risikoen for, at pengene ville blive ført *”tilbage*

til udligning af de kreditorer, som der eventuelt er.” I samtalen foreslog tiltalte blandt andet følgende: ”Kan vi så ikke bare skrive, at X har fået ny konto så indbetal til den her konto i stedet for?”, hvilket A tilsluttede sig. I samtalen blev endvidere omtalt de beløb, man kunne forvente at modtage fra kommunerne Serino og Oria.

Da der som anført ikke blev ført penge videre til Q i anledning af kommunen Orias indbetalinger, finder retten, at det ikke kan lægges til grund, at formålet med ordningen var at opretholde nødvendige udgifter, således at yderligere tab for X A/S kunne undgås.

Det forhold, at tiltalte i samtale af 26. oktober 2016 med V12 (tillægsekstrakt A, side 1556) blandt andet anførte ”Nej, men det betyder også at i kan flytte Altjanolicio [fonetisk] fra gul eller rød eller hvad i har den nu over på grøn” kan under de i øvrigt foreliggende omstændigheder ikke føre til en anden vurdering.

Det kan ikke udelukkes, at visse af de betalinger, der fremgår af X Holding ApS’ kontooversigt (tillægsekstrakt C, side 1613), er foretaget til dækning af udgifter i X A/S. Den omstændighed kan imidlertid heller ikke føre til en anden vurdering af skyldsspørgsmålet, da tiltalte i forening med A i hvert fald har haft forsæt til at unddrage aktiver for nogle af X A/S’ kreditorer.

Tiltaltes findes herefter skyldig i forhold 4.

Forhold 5

Retten finder, at tiltaltes forklaring om blandt andet, at han ikke selv var involveret i indberetningen af moms, at D ikke deltog i X A/S’ seneste indberetninger af moms, og at han ikke havde til hensigt at snyde med momsen, kan tilsidesættes som utroværdig.

Det gælder uanset, at det må lægges til grund, at der i X A/S var uhensigtsmæssige bogføringsrutiner, forsinkelse i registreringen af fakturaer mv. og en vis uorden i administrative forhold i øvrigt, og uanset, at det sædvanligvis er mere nærliggende, at finansdirektører eller andre i økonomiafdelingen er involveret i en virksomheds momsindberetning, end at den administrerende direktør er det.

Retten har herved blandt andet lagt vægt på den dokumenterede sms-korrespondance mellem tiltalte og D.

Tiltalte skrev således blandt andet den 1. juni 2016 til D ”Send moms ind i dag.” og ”4,756 mill” (ekstrakt 2, side 1339), hvilket beløb stemte overens med den angivelse, der skete for X A/S for maj 2016 (ekstrakt 2, side 913). Den 14. juni 2016 anmodede tiltalte D om at lave en efterangivelse af ”[...]moms på 2,1 mill” ”Blot til sikkerhed”, hvortil D svarede blandt andet ”Hmm er den ikke lidt farlig. Ikke have skat efter os lige nu.” (ekstrakt 2, side 1341). Endelig skrev tiltalte den 2. november 2016 til D, at ”Du må IKKE indberette moms” (ekstrakt 2, side 1339).

Der er endvidere lagt vægt på de aflyttede telefonsamtaler, der er dokumenteret. Det bemærkes herved blandt andet, at retten ikke har fundet anledning til at lægge til grund som

anført af tiltalte, at omtalen i samtalerne af moms i det væsentlige vedrørte andre selskaber end X A/S.

Den 30. september 2016 drøftede tiltalte og D således blandt andet, hvorledes de kunne lave en fejl vedrørende udenlandske varekøb, som de kunne undskylde sig med, og at de skulle "lave moms" i fællesskab, ligesom D tilbød at være "syndebuk". Tiltalte anførte endvidere under henvisning til V16, at "Du skal bare lige huske på, at næste uge har du en, der kigger dig over skulderen, ikke?" (ekstrakt 2, side 1313), hvilket stemte med V16s forklaring om tidspunktet for dennes tiltræden som finansdirektør i X A/S.

I samtale den 5. oktober 2016 med blandt andre V16 gjorde tiltalte brug af Ds tilbud om at benytte ham som syndebuk, idet han på V16s spørgsmål om, hvorvidt der var så store udgifter, at det kunne give 4 mio. kr. i indgående moms, anførte "Det ved jeg ikke, det er D, der har lavet det, så det går jeg ud fra, jeg sidder ikke og tjekker det igennem" (ekstrakt 2, side 1315).

Den 1. november 2016 drøftede tiltalte og D, hvorledes D skulle "spille dum" i anledning af, at "[...]V16 [...]er opmærksom på, at der måske er taget lidt rigeligt de andre gange [...]" (tillægsekstrakt C, side 1616).

Herudover drøftede tiltalte og D den 3. november 2016 blandt andet, hvorvidt de kunne forklare sig med, at de ved en fejl var kommet til at lægge en stor regning fra "Luciano" med moms på 2-2,5 mio. kr. til grund hver måned i en periode (ekstrakt 2, side 1317).

Efter en samlet vurdering af bevisførelsen, herunder de anførte omstændigheder, finder retten, at det er bevist, at tiltalte i forening med D, med forsæt til momsunddragelse i gerningsperioden og for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding angav et for højt negativt momstilsvar, hvorved statskassen blev unddraget et tilsvarende beløb, jf. om beløbets størrelse nedenfor.

Retten finder, at den omstændighed, at der generelt for 2015 og for januar og februar 2016 blev angivet for lidt købsmoms til skade for X A/S (ekstrakt 2, side 911 og 913), ikke kan føre til en anden vurdering.

D, hvis sag behandles særskilt, har ikke ønsket at afgive forklaring som vidne under denne sag.

Retten er opmærksom på, at det uanset, om det kan bebrejdes anklagemyndigheden, at Ds forklaring ikke har kunnet høres, må komme tiltalte til gode, hvis det ikke med rimelig sikkerhed kan udelukkes, at denne forklaring havde ført til, at strafbarhedsbetingelserne ikke var opfyldt. Retten finder imidlertid efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, herunder på den baggrund, der er anført ovenfor, at det med tilstrækkelig sikkerhed kan lægges til grund, at det ikke ville være tilfældet.

Om størrelsen af det for højt angivne negative momstilsvar bemærkes følgende:

SKAT har i tiltalebegæring af 2. november 2017 (ekstrakt 2, side 872) med bilag opgjort det for højt angivne negative momstilsvær for perioden fra den 1. januar 2015 til den 30. september 2016 til 17.152.970 kr.

Vidnet V22 fra Skattestyrelsen har forklaret om grundlaget for og fremgangsmåden i forbindelse med denne beregning. Forevist gældbogsliste af 2. november 2018 (forsvarets ekstrakt, side 36) har vidnet forklaret blandt andet, at SKAT's beregninger ikke var afstemt over for gældbogslisten, men at han ikke i sin gennemgang af bogføringen og foreliggende fakturaer mv. var stødt på fakturaer, der ikke var betalt.

Skattestyrelsen har herefter i notat af 12. december 2018 (tillægsekstrakt G, side 1943) redegjort for deres efterfølgende undersøgelser af de momsbelagte fordringer, der er anmeldt i konkursboet efter X A/S.

Skattestyrelsen har oplyst blandt andet, at en faktura af 30. september 2016 fra Grosso A/S med et indgående momsbeløb på 1.633.828,16 kr. ikke var bogført i X A/S, men at den heller ikke blev fundet hos X A/S eller i selskabets korrespondance, ligesom den ikke senere blev udleveret til Skattestyrelsen.

Skattestyrelsen har endvidere fundet mindre fakturaer med et indgående momsbeløb på i alt 223.712,50 kr., hvor det ikke umiddelbart med sikkerhed har kunnet fastslås, om fakturaerne er bogført. Endelig har Skattestyrelsen identificeret krav uden dokumentation fra tre kreditorer, hvor det ikke har kunnet fastslås, om de underliggende fakturaer indebærer en ret til momsfradrag, om de ligger inden for gerningsperioden, eller om de er bogført. De tre udokumenterede krav har højst et indgående momsbeløb på 16.772,74 kr.

Retten finder, at der ved fastlæggelsen af det unddragne beløb skal ske fradrag af disse tre beløb eller i alt 1.874.313,40 kr. Retten har herved lagt vægt på, at der efter Skattestyrelsens notat er rimelig tvivl om, hvorvidt den opgørelse, der har ført til tiltalen, er korrekt. Omvendt er der med notatet efter rettens opfattelse et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at lægge til grund, at det beløb, der udgør den unddragne moms, ikke skal reduceres yderligere.

Med hensyn til fakturaen fra Grosso A/S (tillægsekstrakt G, side 1923) bemærkes, at den er dateret inden for gerningsperioden, og at der, selv om den ikke blev fundet i X A/S' bogføring eller i materialet fra ransagningen af 18. november 2016, ikke er tilstrækkeligt grundlag for at udelukke, at den var modtaget af medarbejdere i X A/S inden udløbet af september 2016. Retten har herved lagt vægt på, at retten ikke har haft mulighed for at høre forklaringer fra A eller D om deres kendskab til fakturaen og i givet fald tidspunktet for modtagelsen af den hos X A/S, og på, at det efter den aflyttede samtale af 30. september 2016 mellem tiltalte og D (ekstrakt 2, side 1313) ikke kan udelukkes, at den var modtaget på dette tidspunkt.

Den omstændighed, at der er fremsat krav om betaling af rente af fakturabeløbet fra den 30. oktober 2016 (tillægsekstrakt G, side 1920), kan ikke som anført af anklagemyndigheden føre til en anden vurdering, jf. herved rentelovens § 3, stk. 2.

Tiltalte findes herefter skyldig i forhold 5 dog således, at det lægges til grund, at det unddragne beløb udgør 15.278.656,60 kr.

Straffastsættelsen

Straffen fastsættes til fængsel i 7 år og en tillægsbøde på 15.275.000 kr., jf. straffelovens § 172, stk. 2, jf. § 171, § 286, stk. 2, jf. § 279, § 280, nr. 1, og § 283, stk. 1, nr. 3, jf. til dels § 21, og § 289, jf. momslovens § 81, stk. 3, jf. § 1, nr. 1, samt straffelovens § 50, stk. 2.

Forvandlingsstraffen for tillægsbøden fastsættes som nedenfor bestemt.

Retten har ved straffastsættelsen navnlig lagt vægt på, at der er tale om dokument- og formueforbrydelser af særlig grov beskaffenhed. Kriminaliteten har været planlagt og systematisk. Den har endvidere været præget af en betydelig ligegyldighed over for andres aktiver og er til dels foretaget i forening med andre. De involverede beløb har været af en særdeles betydelig størrelse, og det samme er det forventede tab eller risikoen for tab hos de forurettede parter. Bedrageriet over for obligationskøberne er egnet til at svække tilliden til erhvervsvirksomheder, der søger finansiering, og til at hæmme investeringslysten hos institutioner og virksomheder, der foretager investeringer til gavn for samfundet. Endvidere er de midler, der er rejst i virksomheden, i vidt omfang anvendt til uberettiget berigelse af tiltalte og dennes nærmeste. Henset hertil og til, at det må lægges til grund, at tiltalte har spillet en central rolle i den begåede kriminalitet, finder retten, at forholdene er begået under særdeles skærpende omstændigheder, hvorfor de henføres under straffelovens § 88, stk. 1, 2. pkt.

I formildende retning har retten lagt vægt på, at tiltalte ikke er tidligere straffet, og at tiltalte ved denne dom, jf. nedenfor, efter straffelovens § 79 frakendes retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser, jf. straffelovens § 82, nr. 12.

Efter karakteren og omfanget af den begåede kriminalitet er der ikke grundlag for at gøre straffen helt eller delvis betinget.

Rettighedsfrakendelse

De strafbare forhold er begået af tiltalte i dennes egenskab af administrerende direktør for et aktieselskab, som han havde væsentlig indflydelse på. Herefter, og efter omfanget og karakteren af de begåede forhold, jf. det anførte om straffens fastsættelse, findes betingelserne efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 1, for at frakende tiltalte retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser at være opfyldt. Uanset, at tiltalte ikke er tidligere straffet, finder retten, at der er grundlag for at følge anklagemyndighedens påstand om, at denne frakendelse skal gælde indtil videre.

Konfiskation

Om konfiskation af beløb hos tiltalte hidrørende fra sagens forhold 4

Anklagemyndigheden har anmodet om, at der hos tiltalte vedrørende sagens forhold 4 konfiskeres et beløb på 1.845.482,58 kr.

Efter tiltalen, som retten i sin vurdering af beviserne ovenfor finder godtgjort, er beløbet indgået på et kontonummer, som tilhørte X Holding ApS. Selv om tiltalte gennem sin forbindelse til L Holding ApS spillede en væsentlig rolle i X Holding ApS, der den 15. marts 2017 blev taget under konkursbehandling, er udbyttet ikke tilfaldet tiltalte umiddelbart ved den strafbare handling, jf. de påberåbte bestemmelser i straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1.

Der er heller ikke grundlag for at foretage konfiskation hos andre, herunder juridiske personer, efter andre af de bestemmelser, der er anført i anklageskriftet. Det bemærkes herved, at påstanden alene er rettet imod tiltalte, og at X Holding ApS under konkurs ikke i anledning af konfiskationsspørgsmålet er inddraget under sagen.

Tiltalte frifindes derfor for den del af konfiskationspåstanden, der vedrører forhold 4.

Om rækkefølgen for konfiskationskrav, der knytter sig til udbytte fra sagens forhold 3

Anklagemyndigheden har anmodet om, at eventuelle nedslag i det beløb, det kan lægges til grund, at der er begået mandatsvig for i sagens forhold 3, i første række skal fratrækkes de poster i konfiskationspåstanden, der ikke vedrører de fire ejendomme på Mallorca.

Anmodningen er ikke nærmere begrundet, og der er ikke fra anden side fremført bemærkninger hertil.

Da det er tiltalte, der fundet skyldig i økonomisk kriminalitet, finder retten, at et udbyttekonfiskationskrav i første række skal rettes mod aktiver, som er tilfaldet tiltalte. Det er ubestridt, at den del af første led af konfiskationspåstanden, der knytter sig til forhold 3, og tiltaltes ideelle andel af værdierne knyttet til de to ejendomme og det bankindestående, der er anført i konfiskationspåstandens tredje led, er tilfaldet tiltalte. Der skal herefter – under forudsætning af, at konfiskationsbetingelserne er opfyldt – i første række ske konfiskation af disse aktiver.

Konfiskation af et udbytte, der overstiger værdien af de nævnte aktiver tilhørende tiltalte eller dennes konkursbo, vil i anden række – tillige under forudsætning af, at konfiskationsbetingelserne er opfyldt – skulle ske i tiltaltes ægtefælle, Hs, ideelle andel af værdierne knyttet til de to ejendomme og det bankindestående, der er anført i konfiskationspåstandens tredje led. Retten har herved navnlig lagt vægt på Hs nære forbindelse til tiltalte.

Herefter vil konfiskation af et udbytte, der overstiger værdien af de aktiver, som er anført i konfiskationspåstandens første og tredje led, i tredje række – fortsat under forudsætning af, at

konfiskationsbetingelserne er opfyldt – skulle ske hos Z Investment SL, jf. konfiskationspåstandens andet led. Retten har herved lagt vægt på, at det – uanset den forbindelse til sagen og tiltalte, ejerne af selskabet måtte have – vil være mindre nærliggende at lade et konfiskationskrav ramme selskabet end at lade det ramme tiltalte og dennes ægtefælle.

Konfiskation hos tiltalte

Efter straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, kan der ske konfiskation af udbytte fra en strafbar handling hos den, hvem udbyttet er tilfaldet umiddelbart ved den strafbare handling.

Der er under første led af konfiskationspåstanden blandt andet nedlagt påstand om konfiskation hos tiltalte af 10.525.484,87 kr. vedrørende pkt. 1, 2 og 3 (i) i bilag A til anklageskriftet.

Det lægges til grund, at en række af de aktiver, der er nævnt i de anførte punkter, er indgået i tiltaltes husstand, herunder i familiens ejendom på ..., jf. bilag A, pkt. 2.

Der er ikke under sagen forelagt retten nærmere oplysninger om formueforholdet i ægteskabet mellem tiltalte og H, og tiltalte er ikke fremkommet med nærmere bemærkninger til konfiskationspåstanden, herunder hvem dette led i konfiskationspåstanden retter sig mod.

Retten tager derfor påstanden om konfiskation hos tiltalte af 10.525.484,87 kr. vedrørende pkt. 1, 2 og 3 (i) i bilag A til anklageskriftet, til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1.

Der er under tredje led af konfiskationspåstanden nedlagt påstand om konfiskation hos tiltalte og H af 36.627.361,92 kr. vedrørende pkt. 3 (ii) og 4 i bilag A til anklageskriftet, herunder ejendommene beliggende ... Mallorca, Spanien.

Bilag A, pkt. 3 (ii), vedrører en række udgifter for i alt 33.201.967,54 kr., der er afholdt i forbindelse med erhvervelsen og driften af de to ejendomme. Afholdelsen af disse udgifter er værdier, der er tilfaldet tiltalte og H. Der foreligger ikke for retten nærmere aktuelle oplysninger om værdien af de to ejendomme. Som konfiskationspåstanden er nedlagt, finder retten derfor, at konfiskation for så vidt angår ejendommene skal ske i tiltaltes ideelle andel af den værdi, afholdelsen af udgifterne udgør, jf. tilsvarende nedenfor om Hs ideelle andel af de tilførte værdier.

Henset til de foreliggende beslaglæggelseskendelser lægger retten til grund, at værdierne knyttet til ejendommene fortsat er i behold.

Efter de foreliggende adkomstoplysninger for ejendommene (herunder tillægsekstrakt E, side 1724, 1726 og 1747), og da der ikke er fremkommet indvendinger herimod fra tiltalte eller H, lægger retten til grund, at ægtefællerne ejer ejendommene i lige sameje. Tiltaltes ideelle andel af den værdi, der er tilfaldet tiltalte og H, er derfor 16.600.983,77 kr.

Efter oplysninger om, at indbetalingerne under bilag A, pkt. 4, skete på ægtefællernes fælles konto, og da tiltalte eller H ikke har imødegået disse oplysninger, lægger retten til grund, at tiltaltes ideelle andel af indbetalingerne på den pågældende "Private Banking konto" udgør halvdelen af beløbet anført under pkt. 4 svarende til 1.712.697,19 kr.

Hos tiltalte konfiskeres derfor i alt 28.839.165,83 kr., jf. straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1.

Konfiskation hos H

Det lægges i overensstemmelse med det, der er anført ovenfor om konfiskation hos tiltalte, til grund, at Hs ideelle andel af den værdi, der er tilfaldet tiltalte og H vedrørende de to ejendomme beliggende ..., Mallorca, Spanien, udgør 16.600.983,77 kr. Det lægges endvidere til grund, at Hs ideelle andel af de indbetalinger, jf. bilag A, pkt. 4, der er sket på ægtefællernes "Private Banking konto", udgør 1.712.697,19 kr.

Da der i forhold 3 er sket domfældelse for mandatsvig for 45 mio. kr., da der hos tiltalte sker konfiskation af 28.839.165,83 kr., og da der over for H ikke er nedlagt påstand om konfiskation efter andre bestemmelser end straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, konfiskeres der hos H efter disse bestemmelser 16.160.834,17 kr.

Konfiskation hos Z Investment SL

Da der i forhold 3 er sket domfældelse for mandatsvig for 45 mio. kr., og da der hos tiltalte og H sker konfiskation for dette beløb, er der efter det anførte om rækkefølgen for konfiskationskravene, der knytter sig til sagens forhold 3, ikke anledning til at tage stilling til påstanden om konfiskation af udbytte ved en strafbar handling, jf. straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, eller dets værdi, jf. straffelovens § 75, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, jf. stk. 4, hos Z Investment SL.

Om konfiskation efter anklagemyndighedens mere subsidiære påstand, jf. straffelovens § 76 a, stk. 3, jf. stk. 1, bemærkes følgende:

Efter bestemmelsen i straffelovens § 76 a, stk. 1, kan formuegoder, som tilhører en person, der findes skyldig i en strafbar handling, konfiskeres helt eller delvis, når handlingen er af en sådan karakter, at den kan give betydeligt udbytte, og den efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover eller er en overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Under samme betingelser kan der foretages hel eller delvis konfiskation af formuegoder overdraget til en juridisk person, som den pågældende alene eller sammen med sine nærmeste har bestemmende indflydelse på, jf. stk. 3. Konfiskation kan ikke ske, hvis den pågældende sandsynliggør, at formuegodet er erhvervet på lovlig måde eller for lovligt erhvervede midler, jf. stk. 4.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 411 af 10. juni 1997, og af forarbejderne til bestemmelsen, jf. folketingsåret 1996-97, lovforslag nr. L 98, pkt. 6.4, fremgår blandt andet, at den har til formål i højere grad at sikre, at dømte kan fratages den vinding, de har haft ved

kriminelle aktiviteter. Hensigten er således at ramme personer, der lever af eller har betydelige indtægter ved kriminalitet, og hvor der er en velbegrundet mistanke om, at den opklarede kriminalitet kun er en del af den kriminalitet, som den dømte har begået. Tilsvarende gælder formuegoder, som juridiske personer, som den pågældende mv. har bestemmende indflydelse på, råder over. I sådanne tilfælde er det ifølge forarbejderne rimeligt at kræve, at den tiltalte redegør for, at formuen er lovligt erhvervet. Der bør dog ikke stilles alt for strenge krav for at undtage formuegoder fra konfiskation, idet det må bero på en konkret vurdering, om tiltalte eller den juridiske person kan sandsynliggøre, at formuegodet er lovligt erhvervet.

Uanset, at det må lægges til grund, at der i X A/S har været lovlige aktiviteter, der har kunnet give tiltalte en indtjening af en vis betydning, finder retten, at der foreligger en situation, hvor bestemmelsen som udgangspunkt kan finde anvendelse. Retten har herved lagt vægt på, at tiltalte er fundet skyldig i omfattende berigelseskriminalitet, der kan give og har givet et betydeligt udbytte. Selv om udbyttet i forhold 3 som følge af forsætsvurderingen skønsmæssigt er begrænset til 45 mio. kr., er der fortsat en velbegrundet mistanke om, at der er begået yderligere kriminalitet.

Retten lægger til grund, at på tidspunktet for overdragelsen af aktiver, jf. anklageskriftets bilag A, pkt. 3 (iii), fra X A/S til Z Property Development Finance ApS i sommeren og efteråret 2015 havde tiltalte via T Holding ApS med 51 pct. af anparterne bestemmende indflydelse på selskabet. Da Z Property Development Finance ApS ejede Z Investment SL, der ejer ejendommene beliggende ..., Mallorca, Spanien, havde tiltalte også bestemmende indflydelse over dette selskab. Retten bemærker herved, at det efter en fortolkning af ordlyden af straffelovens § 76 a, stk. 3, sammenholdt med stk. 1, og formålet med bestemmelsen må være afgørende, om tiltalte på tidspunktet, hvor overdragelsen af aktiver skete, har denne bestemmende indflydelse.

Der er herefter ikke anledning til at tage stilling til, om et vilkår i ejeraftalen vedrørende Z Property Development Finance ApS mellem T Holding ApS og Q Holding ApS om overdragelse af kapitalandele til selskabet til kurs nul i tilfælde af et af ejerselskabernes konkurs mv. (tillægsekstrakt E, side 1789), skal tilsidesættes.

Konfiskationsbetingelserne i straffelovens § 76 a, stk. 3, jf. stk. 1, er herefter opfyldt. Idet der henvises til bevisvurderingen ovenfor vedrørende forhold 3, kan indholdet af låneaftalerne af 8. og 11. december 2015 (tillægsekstrakt E, side 1668 og 1670) ikke føre til en anden vurdering.

Retten finder, at Z Investment SL ikke efter straffelovens § 76 a, stk. 4, har sandsynliggjort, at aktiverne, jf. bilag A, pkt. 3 (iii), er erhvervet på lovlig måde eller for lovligt erhvervede midler.

Det bemærkes herved, at retten ikke har tillagt købsaftalen, dateret den 1. februar 2016, om det tyrkiske selskab BV in saak Emlak Danismanlik Tur lth.lhr. San ve Tic Ltd.'s køb af alle ejerandele i Z Investment SL (tillægsekstrakt G, side 1912) betydning. Retten har herved navnlig lagt vægt på det oplyste om forløbet vedrørende fremkomsten af denne aftale og

forsøgene på at fremskaffe denne og oplysninger om overdragelsen på et tidligere tidspunkt og på, at det væsentligste betalingsmiddel (X A/S-obligationer for nominelt 2 mio. euro) først den 13. februar 2017 og således væsentligt efter X A/S' konkurs blev overført fra H.C. Holding Investeringsaktieselskabs depot (tillægs E, side 1751). Herudover har retten lagt vægt på, at Z Property Development Finance ApS fortsat er anført som ejer af Z Investment SL (tillægs-ekstrakt E, side 1803, og tillægsekstrakt G, side 1963). Retten har endvidere lagt vægt på, at mailkorrespondancen mellem blandt andre tiltalte og S den 3. oktober 2016 (tillægsekstrakt G, side 1927 f.) ikke ville give mening, hvis ejerandelene i Z Investment SL allerede var afhændet i februar 2016. Hertil kommer, at V9, hvis ægtefælle efter det oplyste skrev under på købsaftalen af 1. februar 2016, har forklaret, at det var nogle måneder forud for konkursen i november 2016, at han overtog Z Investment SL og de ejendomme, der fulgte med. Endelig har retten tillagt det en vis betydning, at det efter rettens opfattelse er mest nærliggende at forstå de aflyttede samtaler mellem tiltalte og en ... den 27. november 2016 og mellem tiltalte og en ... den 28. november 2016 (tillægsekstrakt E, side 1841 og 1843) blandt andet således, at V9 skulle kompenseres for sit tab i X A/S, og at det "spanske selskab" indgik i den forbindelse.

Anklageskriftets bilag A, pkt. 3 (iii), vedrører en række udgifter for i alt 14.323.200 kr., der er afholdt i forbindelse med erhvervelsen af ejendommene beliggende ..., Mallorca, Spanien. Udgifterne udgør værdier, der er knyttet til ejendommene, og henset til de foreliggende beslaglæggelseskendelser lægger retten til grund, at værdierne fortsat er i behold.

Der foreligger imidlertid ikke for retten nærmere aktuelle oplysninger om værdien af de to ejendomme. Som konfiskationspåstanden er nedlagt, finder retten derfor, at der skal ske konfiskation af det anførte beløb vedrørende ejendommene, hvorfor der hos Z Investment SL konfiskeres 14.323.200 kr., jf. straffelovens § 76 a, stk. 3, jf. stk. 1.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 7 år.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 15.275.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 60 dage.

Tiltalte frakendes indtil videre retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser.

Hos tiltalte konfiskeres 28.839.165,83 kr.

Hos H konfiskeres 16.160.834,17 kr.

Hos Z Investment SL konfiskeres 14.323.200 kr.

Tiltalte skal betale de af sagens omkostninger, der vedrører ham, herunder salæret til sin beskikkede forsvarer.

